

Madridtól délkeletre

kezében lévő rádió-
tegnap este több fel-
Madrid fölött, ahová
le. A röpcédulák
elfoglalása esetén a
goran meg fogják
szoban nincs miért
ágyutüz alá vették
A tágai fronton egy
magát. Az Escorial-
onai operációi sike-
rácélvonalot, amely
az egyik alagutnál
körülkerítették.
s harcok az össze-

kormány hivatalos
gett harcok folynak
kormánycsapatok el-
elvéget, de fel kel-
de Odont és Mosto-
kelő csapatok rend-
orolnak a kormány
ben a kormány Or-
irányában halad
t semmiféle katonai
kormány bombázott
lynek tizenöt halott-
k bombázták Parla,
és Groinon felkelő-
állomása lángokban
t harminc felkelő ka-
hoz pártolt át.

A felkelőcsapatok
éseket Esteponacare
hol a kormánycsapa-
falagat jelentés sze-
enzivát indítottak a
jelentékeny erősítő-
észés megnehezíti

gyonlotta hetedik zista

er 4. (Az Uj Kelet
baran tragikus diák-
Gyurica György he-
gimnazistát barátja,
gyonlotta. A két
átszött, Mesterházi
gyverét Gyuricának
olva elcsúsz és Gy-
ta. Mesterházi Nagy
rendőrségen jelent-

közönnel et a galati ilkos

Tegnap este átszál-
ra Alexandru And-
enocet, aki a Man-
segédjét bestiális
z állomásán nagy
gyilkos érkezését.

lati előtti első
szállítania a vo-
y mellékúccákon
helyére vezetnie,
től megmentse.

ató nyugalommal
n, hogyan követte
ezen a részletekbe
eseményeknek. A
talos személyek el-
ták az elvetemült
nem kelti normális

kérdéseire, hogy
lét személyt talált
vetkezőképpen vá-

mind a tizenkettőt,
t rám.

sküldtszék elé utal-
az ülészakban, te-
ezni fog fölötté.

és Lapkai E. F.
Borcs L. Fog 18
t 8-81

Posta postala
 számok az un.
 No. 224713, 929.
 Bar
 18. Telefon: 8-61. Előfizet
 Havonta 119, negyedévre 4
 évre 800, egészévre 1200 lej. Küll-
 földre: Havonta 2, negyedévre 6,
 félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
 tetések díjazás szerint. Az „Uj
 KELET” az erdélyi és bányási zsi-
 dóság egyetlen politikai napilapja.
 Olkaink utánnyomását csak a for-
 ra megjelölésével engedjük meg.

DI Ramasetter Róbert
BUDAPEST

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej
 Péntek, 1936. november 6.
 5697. EV. | XIX. ÉVF.
 CHESVAN 21 | 254. SZAM

Strasser-Raszkolnyikov

Azt hittük annakidején, hogy Doszto-
jevskij hírhedt diákalakja: a bölcséleti ala-
pon gyilkoló Raszkolnyikov, csak orosz tulaj-
don, még pedig a cári Oroszország korhadt ta-
laján s egy saját magával is meghasonlott
nagy író fantáziájában teremtetett meg.

Napjainkban egyre több bizonyágát látjuk
annak, hogy az orosz diáktípus raszkolnyikovi
hajtása abban a mértékben válik nemzetközi
európai típusá, amilyen mértékben az egy-
kori Oroszország európaizálódik.

Raszkolnyikov abból a feltevésből indult ki,
hogy joga van a gyilkoláshoz, mert az ő sze-
mélye — természetesen a saját megítélése
szerint — többet jelent a világ számára,
mint egy öreg, zsugori vénasszonyé, akinek
élete kioltásával inkább hasznos, mint bűnös
cselkedtet hajt végre.

Raszkolnyikov, amikor ölt: Napoleon pél-
dájára lebegtett szemei előtt, aki szemében
nélkül áldozott fel százazretet egyéni céljai
számára, amelyet a nemzet céljaival azono-
sított.

Strasser Károly, a budapesti diák szemel
előtt viszont alighanem a raszkolnyikovi böl-
csélet cinizmusa és korának politikai szelleme
lebegtetett, amikor Bécs és Innsbruck között
a vonaton meggyilkolta Farcasanu Máriát, a
jómódú román asszonyt.

Valószínűleg ez a Strasser is szegény ör-
dög, mint Raszkolnyikov volt és bizonyos,
hogy éppúgy tuibecülte saját személyének
jelentőségét, mint nemzedékének legtöbb
tagja. A világ, amit maga körül látott, a
kíméletlenség, a törtetés, a hazugság, a do-
rong és lelkiismeretlenség világa volt s úgy
gondolta, hogy amit másoknak nagyban sza-
bad csinálniok, különböző politikai jelszavak
kalózlógója alatt, azt ő megcsinálhatja ki-
csinyben és a saját számlájára.

Öt tehát, mert azt hitte, hogy nem fog
rajtavészteni.

Tévedett s most felelnie kell tetteért. A bi-
róság előtt csak személyében felelős tetteért,
holott Strasser-Raszkolnyikov nemcsak egy
személy, hanem egy egész kor és egy egész
nemzedék szimbóluma.

A felelőtlenség, a könnyű élet álmának
gyakorlati képviselője, aki orosz kollégájától
főleg abban különbözik, hogy még igazi lelki-
ismeretfurdalásai sincsenek, nem érzi magát
bűnösnek s nem vágyik bűnhődésre.

S valóban: Strasser Károly bűnében egy
egész kor büne lappang s amikor a bíróság
felelősségre vonja, egy kicsit egész korát és
egész nemzedékét felelősségre kellene vonnia.

1 négy arab uralkodó s a királyi bizottság

A királyi bizottság elindult Palesztinába
és november 11-én megkezdődik a vizsgálat,
mely az angol trónbeszéd szövege szerint:
„igazságos és végleges” megoldást hivatott
hoznai Palesztina „suyos” kérdéseiben.

Jeruzsálemben még mindig sokat beszélnek
az „arab királyok beavatkozásáról.” És sokan
vannak, akik e mögött jelentős politikai
sanszot látnak az arab vezetők számára.

A négy arab király szerepének jelentőségét
mindenekelőtt a arab sajtó tartja nagyra, de
a zsidó lapok sem mentesek e vélemény befo-
lyásától. S amit erről tartanak, az lehet épp
úgy igaz, mint ahogy téves is.

Egyelőre feltevésről van szó. Aki elolvasta
az arab uralkodóknak a palesztinai arabok-
hoz intézett felhívását és mérlegeli a szöveg
tartalmát, önkéntelenül arra a megállapításra
jut, hogy egyetlen politikai bank sem adna
erre a váltóra, egyetlen banit is.

Gyarmati vizályoknál, különösen In-
diában, gyakran használták fel az angolok
vazallusait, a maharadzákat és királyokat
hasonló célokra, anélkül, hogy az ilyen „be-
avatkozásnak” bármilyen politikai konzekven-
ciája lett volna.

Sőt, Palesztinában is tanui voltunk már
egyszer egy királyi beavatkozásnak. Huszsein
királyra gondolunk, aki egyszer „beavatkoz-
ni” próbált és nyilvánosságra hozott egy
lévratot, melynek tartalmára azonban senki
sem emlékszik már... Nemsokára ugyanez a

Az Egyesült Államok történetében még nem választottak elnököt a Roosevelthez hasonló többséggel

A kamarában eddig 316 mandátum van a demokratáknak és csak 86 a republikánusoknak. Januárban atszerzik a kormányt. A francia sajtó nagy örömmel regisztrálja Roosevelti győzelmet

Két Landon-párti választó öngyilkosságot követett el elnökjelö tjük nagy veresége miatt

Washington, november 5. Csütörtök regge-
lig Roosevelti szavazatainak száma 23 millió
822 ezer 442 volt, Landon 14 millió 835 ezer
381 szavazatával szemben. A demokratáknak
a kamarában eddig 316, a republikánusoknak
87 mandátumuk van, a mezőgazdasági mun-
kásszervezet három mandátumot szerzett. Is-
meretlen 23 mandátum sorsa. A szenátusban
71 demokrata lesz, ebből 24 a választott sze-
nátorok száma. A demokraták eddig 33 ál-
lamban nyerték el a kormányzó állást és
másik két államban győzelmiük már bizonyos.
A köztársaságiak csak két államban győztek.
A lapok megállapítják, hogy

népgyűlést tartottak, amelyen hatalmas tö-
meg vett részt. Az egyik szónok azt a kíván-
ságát fejezte ki, hogy 1940-ben harmadszor
is Rooseveltet válasszák elnökké. Roosevelti
elnök nemmel választott a szónok kívánságára.

Nagy optimizmus amerikai pénz-
ügyi körökben

Párizsi jelentés szerint a francia sajtó az
amerikai elnökválasztás eredményeit kom-
mentálva, meglepődését fejezi ki a demok-
rácia győzelmé fölött, amely éppen abban az
időben történt, amikor az európai diktatúrák
a különböző nacionalizmusokat addig a hatá-
rig forralták már fel, hogy a béke fenntar-
tása egyre nehezebb. A Petit Parisien ehhez
a megállapításhoz hozzáfűzi, hogy Roosevelti
mindig őszinte barátja volt Franciaországnak.
Az Echo de Paris megállapítja, hogy

Roosevelti igazi vezetője, nem pedig Füh-
rer, az amerikai népek. Ha a francia-
angol ellenállási vonal ellen erősödni fog
a nyomás, a Roosevelti elnökiéte alatt álló
Amerika tudni fogja, mi a kötelessége a
béke megőrzésében.

Mint Montrealtól jelentik, Roosevelti meg-
választásának hírére a tőzsdéértékek emel-
kedtek. Pénzügyi körökben nagy az optimiz-
mus és valóságos hitelinflációra számítanak.

Nagy elkeseredés Landon tábo-
rában

Amilyen mértékben bontakoznak ki a vá-
lasztási eredmények, olyan nagy arányban
nő az elkeseredés Landon, illetőleg a republi-
kánusok táborában és nő a győzelmi mámor
Roosevelti hívei körében. Landon súlyos vere-
sége eddig két republikánuspárti választó ö-
ngyilkosságát okozta.

Eden visszautasította Ribbentropp azon kívánságát, hogy adjon elég- tételt Galucher angol kommunista képviselő németellenes támadásáért

London, november 5. Von Ribbentropp
londoni német követ néhány nappal ezelőtt
megjelent a Foreign Officeban, hogy fel-
hívja a brit kormány figyelmét arra a
éles támadásra, amit Galucher kommunis-

ta képviselő intézett Németország ellen az
alsóház csütörtöki ülésén. Eden kijelentet-
te a német követnek, hogy sajnálja a tör-
ténket, de nincsen módjában intézkedést
foganatosítani ebben az ügyben.

király angol hadihajón ült, amely Ciprus szí-
gétére vitte, hol száműzetésben fejezte be
életét és hatalmas birodalma más király ural-
ma alá került.

Az a vizsgálat is, mely november 11-én ve-
szel kezdetét, angol vizsgálat lesz, mely első-
sorban az angol biztonság szempontjából fog-
ja megítélni a két palesztinai nép panaszait
és követeléseit.

Lehet, hogy a mostani „beavatkozás” Ang-
lia hozzájárulásával történt. Sőt az is lehet-
ség, hogy az arab királyok a felhívást nem
is az arab felszígeten, hanem a brit szigete-
ken szövegezték meg. De mindez édeskeveset
befolyásolja Anglia jövőbeni magatartását.

Az „igazság” is oda fog hajlani, ahol az
angolok pozíciójuk és érdekeik nagyobb biz-
tonságát látják.

Az angolok ugyanis nem arab és nem zsidó,
hanem angol politikát folytatnak Palesztinában,
miként az egész Földközi tenger medén-
cájában és az egész közelkeleten.

Már pedig ebből a szempontból nagyobb
biztosítékot jelent a zsidó jisiv eddigi maga-
tartása, és annak visszhangja az angol köz-
véleményben, mint a négy arab király felhi-
vása, mely október 12-én megszerezte a pa-
lesztinai „egyverszűnetet” — Angliának.

Az iráki puccs és Palesztina

Az iráki katonai puccs után sok tekin-
tetben még tisztázatlan ennek az arab ál-
lamnak a helyzete. Jassin Haschemi pasa
elűzése és Hikmet Szulejman uralomraju-
tása az angol köröket is meglepte. Az an-
golok nincsenek tájékozódva az újabb fej-
leményekről és az Irákról érkező hírek na-
gyon ellentmondóak. Bizonyos hírforrások
szerint a kormány helyzete még nem mond
ható megszilárdultnak. Az országban
ugyanis eléggé virulens tendenciák mutat-
koznak a fasizmus ellen, amit az új kor-
mány meg akar honosítani az országban.

Hikmet Szulejman kétségtelenül fasisz-
ta uralmat akar bevezetni. Első legjelentő-
sebb ténykedése ebben az irányban a parla-
ment feloszlata volt és több rendbeli
régii és újabb nyilatkozata szerint az or-
szág politikáját a fasizmus felé kívánja
beirányítani. Az összehívandó parlamentet
már nem a nép választja, hanem a képvisel-
őket az érdekképviseletek jelölik ki, ter-
mészetesen csupán azokat, akik Hikmet
Szulejman száz százalékos, élszánt hívei.
Demokratikus választásokat sehoh nem
fognak elrendelni, még a községek vezető-
ségének választásánál sem. Ezen a ponton
azonban Irák új urának munkája elé nehéz
akadályok fognak tornyosulni. A nép évszáz-
adok óta megszokott hagyományos jogait
nem engedi hatalmi szóval elkobozni.

A zsidók helyzete Irákban eddig sem volt
bizakodó. Tudjuk, hogy az elizött kor-
mány tagjai között voltak azok, akik a
Palesztinából érkezett arab agitátorokat
pénzelték, irányítást adtak számukra és
azon dolgoztak, hogy a palesztinai sztrájk
és terror minél sikeresebb legyen. Közöt-
tük legagresszívabb az iraki parlament
volt tagja: Said Bey Sabat volt, aki Bag-
dadban külön bizottságot jelölt ki arra a
célra, hogy a palesztinai arabokat tanács-
csal lássa el és az agitációt pénzeszközök-
kel támogassa. Ez a komité az utóbbi na-
pokban felhívást intézett az arab lakossá-
hoz, amelyben úgy állította oda a palesz-
tinai zsidóságot, mintha azok az arab nép
engesztelhetetlen ellenségei lennének. A
felhívást Bagdadban egy-egy millért árul-
ták. A befolyó összeg arra szolgált, hogy
támogassák vele az arab terroristákat,
akik javarészből Irákból rekrutálódtak.

A zsidó-ellenes agitációban magasállású
kormánytisztviselők vettek részt, így több-
ek között Basra kerület kormányzója,
aki banketten adott a palesztinai arabok
javára. A banketten hétszáz fontot szavaz-
tak meg az ugynevezett ellenállási palesz-
tinai alapra és a kormányzó maga száztiz
fontot jegyzett erre a célra.

A puccsot követő napon és miután Bag-
dadban az új rendszert meghonosították,
Jeruzsálemben az a riasztó hír terjedt el,
hogy Irakban újabb antiszemita hullám
vonul végig. A hír szerint az araboknak
egy nagy tömege benyomult a bagdadi zsi-
dó negyedbe, meggyilkolt néhány zsidót és
többeket súlyosan megsebesített. A kairói
rádió is jelentette a bagdadi zsidó pogrom-
okat. A palesztinai zsidó vezetők azon-
nal érintkezést kerestek Bagdaddal. Az o-
tani hivatalos körök úgy informáltak a
palesztinai zsidók reprezentánsait, hogy az
új kormány garantálja a rendet és sem
Bagdadban, sem az egész országban nincs
ok a nyugtalanságra. Zsidókat nem öltek
meg és semmiféle támadás nem készült el-
lenük.

Ezzel ellentétben a müncheni és berlini
német lapok azt írják, hogy az iraki kor-
mányváltkozás és puccs nagyobb antiszemi-
ta hullámot robbantott ki az országban.
Mindezek azt bizonyítják, hogy a káros
teljes Irákban. Jeruzsálemben az angolok

sem tudják, vajon ez a kormány ugyanolyan magatartást fog-e tanúsítani a palesztinai arab kérdésben, mint az előző, vagy talán még hathatósabban fogja támogatni az arab fasizták törekvéseit Palesztinában. Az iraki események egyébként az arab nacionalistákat is meglepték. Annak az aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy az új iraki kormány bizonyára Palesztinai ügyekben a semlegesség álláspontjára fog helyezkedni. Husseini, a palesztinai nagymufti, azonnal üdvözlő táviratot küldött Beker Sidki Bey generálisnak, aki az özszeesküvés élén állott és a táviratban arra kérte, hogy a palesztinai arabok érdekeit legalább is olyan mértékben védje, mint ahogy azt az eddigi kormány cselekedte.

Erre a táviratra nyomban válasz jött. A legfelsőbb arab bizottsághoz. A táviratban biztosítják a palesztinai arabokat, hogy Irák továbbra is segíteni kívánja a Palesztinában élő arab népet. A távirat közli továbbá, hogy Irák külügyminisztere Palesztinába fog utazni, hogy segítségére legyen a brit vizsgálóbizottságnak. Anyagot akar szolgáltatni a angoloknak, hogy bebizonyítsák a sztrájk indokoltságát.

A londoni „Manchester Guardian” tudósítója is azt jelentette, hogy az új iraki kormány és a mögötte álló katonai körök egyöntetűen a zsidó munka ellen vannak és amikor a puccs megtörtént, akkor a palesztinai zsidóság elleni állásfoglalás is szerepet játszott az államcsíny körül. Nuri pasát — írja az idézett újság — azért buktatták meg, mert munkásságát nem tartották kielégítőnek.

Néhány adat Irakról: 1920-ban hárommillió lakos közül 100 ezer volt a zsidó, köztük 50 ezer Bagdadban a fővárosban, 15 ezer Moszulban és egy nagyobb község Basrában. Azóta a zsidó közösség Bagdadban megerősödött. Bagdad maga egyike a legrégebb zsidó telepnek; már a talmud is megemlíti ezt a várost.

Elindult Palesztinába a királyi vizsgálóbizottság

Az arabok pártokra szakadva, a zsidók egységbe tömörülve várják a bizottságot. Rokeach tel-avivi polgármestert felszólították, hogy utasítsa vissza a kormány részéről és a lakosság akarata ellenére történt kinevezését

London, november 5. Ma indul Palesztinába a királyi bizottság, hogy megvizsgálja azokat az okokat, amelyek a legutóbbi zavargásokhoz vezettek, valamint az arabok és a zsidók panaszait, hogy azután javaslatokat tegyen az angol kormánynak a palesztinai problémák megoldására. A bizottság november 11-én érkezik Haifába, ahonnan egyenesen Jeruzsálemba megy és átveszi hivatalát.

Mit akarnak a zsidók?

Az arabok körében egyelőre meglehetősen zavaros a helyzet abban a kérdésben, hogy milyen magatartást fognak tanúsítani a királyi bizottsággal szemben, illetőleg, milyen követelésekkel és javaslatokkal fognak előállni. A „Times” jeruzsálemi tudósítójának értesülése szerint az arabok magatartását a mandátumot fogják támadni és azzal fognak érvelni, hogy a mandátárius közigazgatás az arab lakosság hátrányára történik. Egy prominens arab személyiség azt a javaslatot fogja előterjeszteni, hogy

a mandátumot szerződéssel váltsák fel amelyet a palesztinai lakosság mindkét részének Angliával történő megállapodása alapján kötnének meg olyan irányvonalak szerint, amelyek egyfelől a lakosság természetes jogainak, másfelől a Népszövetség alapelveinek is megfelelnek.

Az arabokat egyébként — írja a Times tudósítója — a sztrájk befejezésével összefüggő tárgyalások annyira leköttették eddig, hogy csak most jutottak abba a helyzetbe, hogy komolyan mérleget, milyen magatartást tanúsítsanak a királyi bizottság előtt. Jóllehet, a legfőbb arab bizottság buzgón gyártja a terveket és az arab sajtó is fáradhatatlanul tállalgatja a különböző javaslatokat — alapjában véve a keletkezett arab körökben a királyi bizottság munkájának pozitív értéke felől. Az arab szószólók szerint a bizottság munkája csak akkor lehet értékes, ha a vizsgálatot széles alapokra helyezi, hogy valóban felkutassa a legutóbbi zavargások mélyebb okait, értéktelen lesz azonban, ha mindössze azoknak a javaslatoknak a vizsgálatára fog szorítkozni, amelyek a mandátum rendelkezéseinek megfelelőbb végrehajtására irányulnak.

Ellentétek az arab háborúban

A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint az arabok táborában mélyreható nézeteltérések dunnak a királyi bizottság elé terjesztendő követelések kérdésében. A radikális elemek kitartanak a mandátum és a Balfour-deklaráció megszüntetésének követelése mellett, míg a mérsékeltbb körök néhány panaszt és követelést akarnak előterjeszteni a mai helyzet jobbátétele érde-

kében. Mindaddig nem sikerült áthidalni az ellentéteket.

A zsidó álláspont

Ezalatt zsidó részről lázas munka folyik a Jewish Agency hivatalaiban. Míg az exekutív nagy anyagot gyűjt a zsidó szempontok és követelések dokumentáris alátámasztására, politikai tekintetben széleskörű tárgyalások folynak a zsidó jisiv egységes fellépésének és magatartásának biztosítására, ami előreláthatólag sikerülni is fog.

A zsidó álláspont eddig csak annyiban ismeretes, hogy a Zürichben választott kisintézőbizottság 12 szavazattal 9 ellenében megszögezte, hogy hogy a zsidók hajlandók megegyezni az arabokkal a paritás elve alapján, mely a közigazgatási pozíciókra vonatkozik tekintet nélkül a lakosság szám arányára. Az első híradások arról számolnak be, hogy a kisebbség, nevezetesen a Mizrahi, a klácionisták B-csoportja és a Judenstaatspartei ultimátumszerű tiltakozást jelentettek volna be a kisintézőbizottság állásfoglalása ellen és a pártközi koalíció felborításával fenyegetőztek, ha az exekutív aktív formában is magáévá teszi a paritás politikáját. A Zsidó Távirati Irodának ezt a híradását a „Palcor”, az Agency hivatalos távirati irodája alaptalannak minősíti. Ugyanakkor a Mizrahi, a klál-B és a Judenstaatspartei vezetői közös nyilatkozatot juttattak el az ITA-hoz, melyben kijelentik, hogy

jóllehet küldöttséget menesztettek az exekutívhoz, hogy megvitassák az arab-zsidó paritás kérdését, nem igaz azonban az a híradás, mintha ultimátumot adtak volna az exekutívnek és kijelentették volna, hogy felbontják a koalíciót, melyre az exekutív támaszkodott, ha nem fogadják el álláspontjukat.

Tel-Aviv, november 6. A héber lapok élesen kritizálják Izrael Rokeachnak Tel-Aviv polgármesterévé történt kinevezését, jóllehet a választáson kisebbségben maradt Mose Chelouche-sal szemben. A „Davar” vezércikkében hangsúlyozza, hogy Rokeachnak a kormány által történt kinevezése, közönséges oktroj és egyenes támadás Tel-Aviv autonómiája ellen. A „Haarec” a következőket írja: „Rokeach a kormány kezéből és a városi tanács és lakosság többségének akarata ellenére kapta meg a polgármesteri hivatalát. Ez az első merénylet Tel-Aviv autonómiája ellen, amit nem vehet egyszerűen tudomásul a város lakossága. Rokeachnak vissza kell utasítania a kinevezését.”

Kormánykörökben arra hivatkoznak, hogy Rokeach kinevezése legalisan történt, amennyiben a főköormányzónak jogában áll

Egy vevőnk írja:

„Köszönet a pénzért, amelyet oly gyorsan és oly udvariasan fizettek ki. A nyaralásomat, amelyet most kaptam meg, az első, mióta játszom a sorsjátékon. De nem téveszthetem szem elől, hogy ez a sorsjáték (a 11.) volt az első, amelyre sorsjegyet Önöktől vásároltam. Adjon Isten Önöknek sok szerencsét és a többi játékosnak és talán még lesz nekem is máskor is szerencsém”.

E sorokat az

AURORA nagyáruhához intézték.

Fiókok az egész országban. A szerencse székhelye. Ne feledje el, hogy a Sorsjáték I. osztályának a húzása NOVEMBER 15. — én lesz.

LOTERIA DE STAT

AURORA

Szerencsés AURORA-sorsjegyek!

Kereskedelmi Hitelbank Rt.
CLUJ, PIATA UNIRII 20.

a városi tanács javaslatának meghallgatása után saját választása alapján kinevezni a polgármestert.

Rokeach egy interjúban azon reményének adott kifejezést, hogy sikerülni fog megegyeznie Dor-Hos alpolgármesterrel és a városi tanács többi munkaspárti tagjaival a munkaelosztás kérdésében.

A gazdasági helyzet a sztrájk után

Jeruzsálem, november 5. Az arab sztrájk megszűnésének és a normális viszonyok visszatérésének első gazdasági következményeként az élelmiszerárak csökkenését állapítják meg a palesztinai lapok. A szállítási nehézségek megszűntek és az arabok újra piacra viszik mezőgazdasági termékeiket. Most az építőtempó emelkedése észlelhető, egyrészt a nagyszabású közmunkálatok megindulása folytán, másrészt az által, hogy az építéshez szükséges belföldi nyersanyagok ára ugyancsak olcsóbb lett a közlekedési viszonyok normalizálódása következtében. A szállítás problémája azonban továbbra is jelentős szerepet fog játszani Palesztina gazdasági életében. Különösen most, a narancsszezon kezdetén érezhető ez. A narancs legnagyobb részét Haifán és Port Saidon keresztül exportálják. Miután a telaviv-haifai országot nem készül el az export teljes mér-

tékben való megindulásáig, a szállításokat nagyobb részt vasuton fogják eszközölni, jóllehet, bebizonyosodott már, hogy a palesztinai vasúti hálózat nem felel meg a szállítási szükségleteknek. A narancsexportőrök körében attól félnek, hogy a gyümölcs szállítványok nagy tömege az állomásokon fog tönkremenni.

Az új építkezési program főleg utak építését irányozza elő. Ezenkívül lakóházakat építenek a egyes városok menekültjei számára, akiknek házaikat lerombolták a zavargások alatt. A zsidó kolóniák körében a zsidó intézmények máris hozzáálltak az építkezésekhez; főleg munkáslakások építéséről van szó.

A nagy bankok megígérték a kereskedőknek, hogy támogatni fogják őket esedékes váltóiknak fedezésénél és különösen a külföldi cégeknél fennálló váltótartozásaik rendezésében.

Jóllehet, három hete már, hogy befejeződött a sztrájk, a jaffai kikötőben még mindig pangás uralkodik. Személyforgalom alig észlelhető. Október 12-ike óta mindössze 8 arab utas szállott partra Jaffában, míg ezelőtt minden hónapban több ezer bevándorló és turista kötött ki Jaffán. A Lloyd Triestino hajói sem kötnek ki többé Jaffán, hanem a határ kikötőbe koncentrálnak.

Megbeszélésre hívta össze az igazságügy-miniszter a román sajtószervezeteket, de a kisebbségi újságírószervezetet újra kifelejtette

Cáfolja az igazságügyi minisztérium a sajtótörvénnyel kapcsolatban elterjedt híreket

Bucuresti, november 5. Az igazságügyminisztérium a sajtótörvénnyel kapcsolatos hírekre a következő hivatalos közleménnyel válaszolt:

— A minisztériumban készülő törvényeknek még irányelvei sincsenek megállapítva, Mielőtt a törvénytervezetek formája végleges lesz és megszerkesztésük is megtörténik, az összes érdekelt szervezetek kritikájának fogadják alávetni. Különösképpen áll ez a sajtótörvényre, mellyel kapcsolatban az érdekeit felelősen észrevételeit meghallgatják, mert a minisztérium a legszélesebb körben és lojálisan akar együtt működni a sajtóval. Csütörtök reggel az igazságügyminiszter-

rium tárgyalásra hívta meg a következő sajtószervezetek képviselőit: Sindicatul Ziaristilor din Bucuresti, Asociatia Generala a Presei, a Sindicatul Ziaristilor Profesionisti és a Federatia Ziaristilor din Provincie. A meghívottak közül kimaradt az ardeali és Banati Népkisebbségi Újságírók szervezete. Az újságírótestületek vezetőivel Mircea Djuvara igazságügyminiszter a sajtótörvényre vonatkozó észrevételeket akarja megbeszélni. Itt említtük meg, hogy az igazságügyminisztérium meg akarja változtatni a vagyonellenőrzésről szóló törvényt, mely a minisztérium véleménye szerint jelenlegi formájában nem járt kedvező eredményekkel.

Mi van
Ste
len,
„va
tör
kor

Ellítétek-e már
vagyonellenőrzési
— Csodálkozni
— válaszolja Ste
(Mérleg) című la
Stefan Florescu
polgár, aki Romá
„vagyonellenőrzés
rosszszékén ül szöke
rültünk polcolt,
kumentumok, kü
dás rendben. A
kattognak.

Kissé furcsán,
zik: de igenis, eb
küzdtem a romá
kes, hogy a küzd
milyen eredmén
hogy ez a küzdél
csak ebben az i
Középkorú, eleg
Újságíró kollégák
hogy zsarol, hog
mazást, zsarolás
tünk utána a v

Nég.

— 1932-ben én
donban és Párizs
Amint átléptem
vámnál — korru
dásom és tiltak
hogy bírságot is
Torga-kormány a
Dobrescu, Bolla
tek az atmosfé
tam attól, amit
denki tudja, hog
országot millió
kart Madgearu m

— Az Argeto
vény, minthogy
tásba a zerfelet
ni, a zerfelet vo
— Mihailacher
vagyonellenőrzés
rosszszékem fel
1 évig terjedő
kimondja, hogy
és közéleti szere
miniszterek va
dijasztástól szá
— E törvény
szemben alkalm
gyonának ellend

— Én akkor
indítani a korru
kértem egy „Vi
Az engedélyt ne
vény által nyuj
jelentés módját
lentést tettem
Iunian, Duca é
ellen a semmitő
ellenőrzési bizo

— Minden re
be Florescu —
lentette föl, his
Forescu fölki
— Szegény I
professzornak
ez mellékes. A
az eljárás meg
csekély jelét a
hetőségének. S
fm Montag” é
mie” című lap
lejt fogadott e
lap Argetoianu
9 millió lejt se
érdekelve volt
Iunian ellen az
egész kénysz
be került „Fra

Mi van a bucuresti blockhausok mögött Stefan Florescu, az egyetlen, aki komolyan vette a „vagyonellenőrzési törvényt“, nyilatkozik a korrupcióról

„A törvénynek tíz sorral való kiegészítése 20 milliárd lej jövedelem-többletet jelentene Romániának“

Bucuresti, november 5.

Elítélték-e már végérvényesen valakit a vagyonellenőrzési törvény alapján?

— Csodálkozni fog, még senkit a mai napig. — válaszolja Stefan Florescu, a „Cumpana“ (Mérleg) című lap főszerkesztője.

Stefan Florescu, az egyetlen román állampolgár, aki Romániában komolyan vette a „vagyonellenőrzési“ törvényt, trónuszerző karosszéken ül széles tölgyfaíróasztalánál. Körülötte polcok, a polcokon dossziék, dokumentumok, külföldi lapok... Minden példás rendben. A szomszédaszobában írógépek kattognak.

Kissé furesén, talán komolytalanul hangzik: de igenis, ebből a kis irodából folyik a küzdelem a romániai korrupció ellen. Mellékes, hogy a küzdelem milyen eszközökkel és milyen eredménnyel folytatják... Tény az, hogy ez a küzdelem itt ebben az irodában és csak ebben az irodában folyik.

Középkorú, elegáns férfi (Stefan Florescu. Ujságíró kollégái lenézik és azt állítják róla, hogy zsarol, hogy iparszerűleg üzi a rágal-mazást, zsarolást és denunciaciót. Nem nézünk utána a vádak indokoltaságának, de

mialatt Stefan Florescuval beszélgettünk mindjártban érlelődött meg bennünk a meggyőződés, hogy még soha sem volt jobban alkalmazható, mint ezzel az emberrel szemben a következő megállapítás: „szükséges rossz.“

De még ez a megállapítás is erősen relatív. Amit Stefan Florescu csinál, talán egyáltalán nem rossz — talán abszolút és kizárólag nemese jó.

Stefan Florescu, amikor beszél, a megtestesült ideálta. Ember, akinek egyetlen szenvedélye a korrupció elleni küzdelem. Florescu purifikátornak tekinti magát s ennek a purifikációs műnek akarja szentelni egész életét.

— Látom, hogy egyelőre sziszifuszi munkát végzek... hogy körülöttem Augiasz istállója büzik... de talán... egyszer, sikerülni fog: Még fiatal vagyok, — mondja Florescu.

— Pedig a feladat veszedelmeket rejtget magában, s az asztalra teszi a töltött revolvert, amelyet állandóan magánál visel. Névtelen fenyegető leveleket kapok, telefonon hívják fel... a feleségemet molesztálják...

Négyesztendő purifikációs munka mérlege

— 1932-ben érkeztem haza külföldről. Londonban és Párizsban éltem 15 éven keresztül. Amint átléptem az ország határát — már a vámnál — korrupcióba ütköztem. Felháborodásom és tiltakozásom csak arra volt jó, hogy bírságot is fizettem. Az Argetoianu-Iorga-kormány alatt fölka-vart Bocu, Aurel Dobrescu, Boila-ügyek teljesen megmérgezték az atmoszférát. Valóságilag megbor-zadtam attól, amit tapasztaltam és láttam. Mindenki tudja, hogy mindenki lop, hogy az országot millió tolvaj rabolja. A hivatalnok-kart Madgaru nyíltan vádolta meg...

— Az Argetoianu-féle purifikációs törvény, mint hogy 5 évi börtönt helyezett kilátásba a feljelentőnek, ha nem tud bizonyítani, a zéróval volt egyenlő.

— Mihailachenak az érdeme a 932-ös új vagyonellenőrzési törvény, amely csak a rosszhiszemű feljelentőnek helyez 1 hónaptól 1 évig terjedő fogházat kilátásba. A törvény kimondja, hogy az összes államhivatalnokok és közéleti szerepet betöltő személyek, volt miniszterek vagyona ellenőrizhető a nyugdíjaztatástól számított 3 éven belül.

— E törvényt először Boila Romulusszal szemben alkalmazták, aki maga kérte a vagyonának ellenőrzését.

Ki mit kerestett?

— Én akkoriban sajtó útján akartam megindítani a korrupció elleni harcot. Engedélyt kértem egy „Világosság“ című lap kiadására. Az engedélyt nem kaptam meg, mire a törvény által nyújtott lehetőséget, a nyílt föl-jelentés módját választottam. S tömegfel-jelentést tettem Iorga Miklós, Argetoianu, Iunian, Duca és Manolescu volt miniszterek ellen a semmitőszék mellett működő vagyon-ellenőrzési bizottságnál.

— Minden rendben van — szakítottuk fél-be Florescut — de Iorgát, például, miért je-lentette föl, hisz állítólag koldusszegény?

Florescu fölka-cag:

— Szegény Iorga, csak 13 háza van... a professzornak mániája, hogy ő szegény... de ez mellékes. A törvény nem kér bizonyítékot az eljárás megindításához, csupán akármilyen csekély jelét a szabálytalan vagyonszerzés lehetőségének. S én olvastam a bécsi „Die Welt im Montag“ és a párizsi „Nouvelles Economie“ című lapokban, hogy Iorga 20 millió lejt fogadott el Deterdingtől. A Calendarul c. lap Argetoianuval azzal vádolta meg, hogy 9 millió lejt sajtótított el az O. P.-ből, hogy érdekelve volt a Blank-bank megmentésénél... Iunian ellen az a vád forgott fém, hogy az egész kényszerregezési törvényt a csőd-be került „Franco Romana“ bank megmen-

tése érdekében hozta a parlament elé... És hasonló vádak Manolescu s Duca ellen.

— De mi történt? Nem az, ami a nyugati modern államokban, ahol a miniszterek vagy más magas állásokban levő férfiak a legki-sebb s legjelentéktelenebb vád, avagy rága-lommal szemben nyomban tisztázzák ma-gukat... Az történt, hogy a vádakra ezek az urak rendelkezésükre álló lapjaikban kö-rülbelül így válaszoltak, jobban mondva vá-lasztottak: „Nem tartjuk magunkhoz mel-tónak, hogy X. közönséges rágalmozó, aljas rágalmaira válaszoljunk.“ De igen gyakran még ennél sem válaszolnak.

— Én precíz vádakkal jöttem. Nos, a nevezett urak nem válaszoltak a vádakra. AZ-zal, hogy engem rágalmozónak tituláltak, az ügyet magukra nézve lezártak tekintetek.

— A semmitőszék nem kutatta följelentésem lényegét, hanem leszögezte, hogy és nem kértem az illetők vagyoni állapotának felü-vizsgálatát s a feljelentést visszautasította.

— Az illető uraknak azonban nem volt meg a bátorságuk ahhoz, hogy a „fölméntés“ után rágalmozásért bíróság elé hívjanak.

— Hány feljelentést tett a vagyonellenő-rzési bizottságnál?
— Legalább százat.
— S hány rágalmozási pert indítottak ön ellen?

— Egyet sem!

Két fórum előtt

— Többi följelentéseivel mi történt?

— Miután láttam, hogy a semmitőszék mily nehézkesen kezeli följelentéseimet, le-jebb szálltam, a tábla melletti bizottsághoz. Első alkalommal nyolc egyént jelentettem föl, Strajan törvényszéki bírót, akinek 10 millió lejt értékű betétjét lefoglalták, de az ügy még folyik.

— St. Mihailceanu pénzügyminiszteri ál-lamtitkárt, akit előbb fölmentettek, de fel-lebbezésem alapján ellene is megindult az eljárás.

— Dumitrescu generálist, akinek 10 millió lejt értékű vagyonkomplexumát foglalták le. Az ügy folyamatban van.

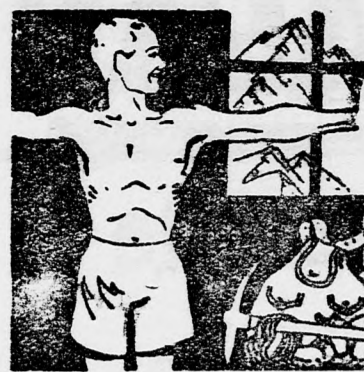
— Pandelescu, hadügyminiszteri üvegyszét, akinek 2 és félmillió értékű vagyont foglal-tak le.

— Oprisan pénzügyigazgatót.
— Teianu pénzügyminiszteri államtitkárt.
— Georgescu rendőrségi főtisztviselőt és a többieket...

— És?

— És semmi. A törvény hiányos és nem érthetjük el vele a korrupció megfékezését.
— Az én ügyem a törvény megszavazásá-

A HEGYMÁSZÓ

ne felejtse el reggeli tornáját, utána bedörzsölés

NIVEA KRÉMMEL

„Nivea Testápolóiskola“ szabályai szerint. A módszer leírása a Beierdorff & Co. S. A. R. cégénél Bregov, Str. Iuliu Maniu 39 sz. alatt 15 lei behirdetés ellenében kap-ható. De minden gyógyszerüzemben, drogériákban és illó-mentárisban is kérhet „Nivea Testápolóiskola“ köny-veket. A „Nivea Testápolóiskola“ semel: 200 szál- és felvilágosítóval. Kétféle tornagyakorlatot és masszázst tartalmaz (masszázs) 10000 lejtől kezdve. „Nivea Krém“ doboz 17 lejtől, tubus 32 lejtől.

óta huzódnak. Hol a tanuk hiányzanak, hol az ügyvéd betegszik meg... A feljelentettnek konvenciál a helyzet, miután a lefoglalt va-gyon hozzáadhat tovább élvezheti. A bírák sem veszik oly szigorúan följelentéseimet, mert tudják, hogy a vádlottak csak véletle-nül kerültek eléjük, mint az én szenvedélyem „áldozatai“ s hogy ugyanakkor annyi ezren elkerültek a törvény következményeit.

Hogyan jelenik meg az alperes a vagyonellenőrző tárgyaláson

— A vádlottak hogyan viselkednek a bi-zottság előtt?

— Mindegyiken látszik, hogy „vaj van a fején.“ Egy Robitu nevű adóellenőr, — akit magam láttam elegánsan, selyemingesen, au-tón sétálni a Victorian, — rongyos nadrág-ban és lyukas cipőben jelent meg a tárgya-láson.

Teianuról kiderült, hogy számára a hónap 38 napos volt, hogy ezer és ezer bizottságba delegáltatta önmagát, ahol jetonokat, zsiros napidíjakat vett fel. Egyszerre volt Bucu-restiben és vidéken. Egy év alatt csak jeto-nokban vett fel az államtól 5 millió lejt Teianu ur. És hasonló módszerrel dolgozott Mihaieanu is, Argetoianu államtitkára.

— Ime egy törvényesen elismert lopás, amelyet a törvény nem büntet.

Oprisan pénzügyigazgató, akinek vagyona néhány millióra rug, a bizottság előtt azt a kijelentést tette, hogy havi 2000 lejből él s vagyonát fizetéséből takarította meg.

— Georgescu a rendőrtisztviselő, akinek blockhaus van, nem ennyire szerény és 8000 lejt vall be.

— Dumitrescu generális, aki 20 milliót ha-rácsolt össze, „fizetésének egyharmadából él.“

— És még valamit: a beidézett tanuk nem jelennek meg, s ha már megjelennek, sem-miről sem akarnak tudni, sőt igen sok eset-ben hamisan esküdtek... bizonyítékaim van-nak.

— A korrupció nálunk már mentalitás, nem elítélendő. Egy ismertem korrup-t ember, mint köztisztviselőben álló személyiség je-lenik meg a társaságban s becsületes em-berek szorítják meg a kezét.

— Mindazokról, akiket följelentetem, s akik ellen az eljárást megindították, kiderült, hogy kivétel nélkül megkárosították az adó-hivatalt, nem fizettek adót.

Mennyi közpénz tűnik el?

— Kijelenthetem, hogy a Bucurestiben épült blockhausok majdnem egytől-egyig az államtól elrabolt milliárdokból épültek. Ne-künk egy 40 milliárdos kötségvetésünk volt: Ma csupán 22 milliárdos, állítom, hogy a 18 milliárdot kitevő különbözetet a szó szoros értelmében ellopták.

— Ha a vagyonellenőrzési törvényt csak 10 sorral egészítenék ki s az adóellenőrzési törvénnyel kombinálva alkalmaznák, az ál-lam jövedelme legalább 20 milliárddal nö-vekedne évente.

Florescu látja csodálkozásunkat s rámutat az iratokkal telt polcra:

— Pontosan kiszámítottam, adataim van-

Daladier bejelentette a katonai szolgálati idő és a hadsereg létszámának felemelését

Uj erődöket emelnek a francia határon. A parlament elé terjesztik a hadsereg reformjára vonatkozó törvénytervezetet

Párizs, november 5. Daladier nemzetvé-delmi miniszter a hadügyi bizottság előtt tájékoztatást adott a francia hadsereg hely-zetéről, amelyet nagyon kielégítőnek minő-sített. Németország folytonos fegyverkezé-sével szemben Daladier kijelentette, hogy Franciaországnak meg kell hosszabbítania a katonai szolgálati időt és be kell vezet-ni az előzetes katonai kiképzést, valamint

uj erősítéseket kell tennie a határokon. Szaporítani kell a hadsereg létszámát és fejleszteni kell a hadsereg motorizálását. Tiltakozott a szélsőséges pártoknak, első-sorban a kommunistáknak a hadseregben kifejtett agitációja ellen és előterjesztette az új, a hadsereg reformjára vonatkozó tervezeteket, amelyeket a parlamenti ülés-szakon fognak benyújtani.

**650 lejért utazhat
Bucurestibe és vissza**

Indulás minden hétfőn este a 8.25-ös gyorsvonattal, börtületes külön Pull-mann-kocsiban.

Visszautazás szerdán este 8.45-kor. Jegyek válthatók: „Centropa“ utazási vállalat képviselője: „Agimex“ ügynökségnél Cluj, Piața Unirii 3. Telefon: 2-29.

SORSJEGYET IDEJÉBEN
VÁSÁROLJON
Rt. 20.
Kereskedelmi és szállítási cégek...
Kereskedelmi és szállítási cégek...
Kereskedelmi és szállítási cégek...

KÖZGAZDASÁG

Gazdasági hetiszemle

— Banati levél —

Timisoara, nov. 5. (Az Uj Kelet tud.) Október és december, — tehát az őszi és téli főszezon közötti időszakban néhány hétre — majdnem egész november idezámit — az üzleti élet az első nagyobb induló után rendszerint elcsönnesül. Ez az elcsönnesülés és általában maguk a november elejei napok ezuttal, valóban, erősen rányomják bélyegüket a gazdasági életre.

Optimisztikus hangulat a bankpiacon

Banati bankkörökben optimisztikus hangulat uralkodik. Ugyátszik: ezen a téren a három legfontosabb komponens: a betevő, tehát a hitelező, továbbá az adós és végül a bank is megnyugodott, immár nem tartanak meglepetésektől és biznak a pénzügyi helyzet tartósságában és szilárdulásában. Ez természetesen igen biztató momentum, mert hiszen még röviddel ezelőtt ott tartottunk, hogy a betevő idegesen figyelte, leste a külföldi és ezzel kapcsolatosan belföldi pénzügyi híreket, az adós viszont érthető aggodalommal várta hitelének resztringálását, illetőleg felmondását, míg végül a bank az előbbi kettő összekötő instrumentumaként egyformán aggodott a betevő kedélyéért és az adós üzletéért.

Ez a három-négy hétig tartó bizonytalanság most teljesen megszűnt. Legalább is az itteni piacon. Ennek bizonyítására talán a legfontosabb érv az, hogy banati relációkban a betétállomány állandóan emelkedik. Illetőleg az elmúlt két hét alatt ez a betét-növekedés valóságos rekordot ért el. Ezzel kapcsolatosan egyes vezető bankok most állították össze provizórius nyersméréseiket s ennek során megállapították, hogy az idei betételehelyezés a tavalyi stokkal szemben sok esetben közel százszázalékos emelkedést ért el.

Ilyen körülmények között a hitelgényléseket is könnyebben lehet kielégíteni. Valóban: itt a Banatban nincs olyan komolyabb jelentőségű kereskedelmi vállalkozás, melyre az idő szerinti pénzt ne lehessen szerezni.

Változatlanul lanyha a gabonapiac

A belföldi gabonapiac még mindig nem tudott felélnékelni és magához térni. A vásárlások ezidő szerint kicsinyek s pillanatnyilag kiliátás sincs arra, hogy a helyzet a gabonafontra nem változzék. Ezen a téren, kétségtelenül, döntő faktorként számít az a körülmény, hogy a román exportkereskedelem ezidőig még mindig nem tudott ujonnan bekapcsolódni a nemzetközi gabonapiacok vérkeringésébe. A mexusok felvétele viszont mostanság nem is olyan egyszerű dolog. Itt ugyanis két nehézség is merül fel. Az egyik: az európai piacok felvevő képessége, az utóbbi időben érezhetően megcsappant. A kampány első periódusában ugyanis a számbajöhető piacok nagyarányú gabonakvantumokat vettek fel. Ezek a kvantumok viszont jóval felülmúlták a szükségleteket. Hogy augusztustól ideig ezek a nagyobb mérvű üzletek különösen buzában lebonyolítottak, érthető, hiszen a tengerentúli terméssről igen lehangoló hírek érkeztek s európai viszonylatokban a kontinens nagy magtára, Oroszország szintén alul maradt termésével. A kontinens tehát fedezni akarta magát buzával és általában gabonával. Csak hogy ez az üzleti politika túl „előrelátó” volt, többet vásároltak a kelletténél s így szakvélemények szerint még néhány hétig nem is igen lehet számítani komolyabb mérvű árukeresletre.

A másik momentum viszont szoros összefüggésben áll a belföldi helyzettel. Az a körülmény ugyanis, hogy a kormány az export-

prémiumokat 6500-ról 2500-ra redukálta, egyrészt nem igen ad lehetőséget kereseti lehetőségre, másrészt azonban a kormány intencióit is feltárja. Itt pedig arról van szó, hogy a kormány pillanatnyilag nincs tisztában a tényleges gabona, illetőleg buzakészlettel s mindaddig, míg tisztá helyzetképet nem nyer erről, nem tartja kívánatosnak, hogy az országból nagyobb buzakvantumok kikerüljenek.

A földművelésügyi minisztérium egyébként összeállította a belföldi tengeri terméssről szóló adatokat s eszerint a termés 500 ezer vagonra rug. Ilyenformán a legrosszabb esetben 130—150 ezer vagon tengeri exportra lehet számítani. A tengeri üzletek máris előtérbe lépnek s rövidesen ezek az üzletek fogják dominálni a piacot.

Gabonapiac: A gabonapiac az utóbbi időben alig-alig van némi árukereslet. Ezzel szemben az árukinálatt felporogott, ami aztán az adott helyzetnél fogva a buza és általában a gabonaárak csökkenéséhez járult hozzá. Az árak a következők: 78 kilós buza 400, valamint 79—80-as 405, továbbá ötengeri 310, új tengeri 230, illetőleg új tengeri decemberi szállításra 240, zab 260, takarmányárpa 300, tavaszi árpa 320, muharmag 420, tökmag 600, lucerna 2600, valamint löhere 2500 lejbe kerül mázsánként.

Lisztpiac: A lisztpiac a helyzet az elmúlt napokban nem igen változott. Ezidő szerint talán csak a malmosok az egyedüli vevők a buzapiacra, mivel már most készülnek fel a decemberi és később a karácsonyi lisztszállításokra. Az itteni piacon a következő árakat jegyzik: nullásliszt hímalmi 830, illetőleg nagymalmi 840, továbbá 4-es 750—760, 5-ös 710—720, 6-os 660—670 valamint korpa 250—260 százaléklónként zsákkal együtt.

A textilpiac hírei

Itt a Banatban már napok óta szigorú kontrollt tartanak a kereskedelmi és iparügyi minisztérium megbízottai, akik szeptember 5-től kezdve a mai napig felülvizsgálják a textilcikkek és általában a textilnyersanyagárak alakulását. Ez a kontroll kétségtelemül szoros összefüggésben áll a kormány elhatározásával, mely szerint mindenáron le-törni az indokolatlan áremeléseket. Szak-körökben nyert értesítéseink szerint ezek az ellenőrzések itten a Banatban nem igen tudtak eredményeket „produkálni”.

Ami a fonálárulportot illeti, megállapítható, hogy ezen a téren nem igen mutatkozik emelkedést mutatnak az egész vonalon. Különösen áll ez belföldi relációkban. A felföldön ugyanis a tűzifa és mifa egyaránt szilárdulást mutat. A belföldi üzlet tekintetében egyébként újabb zavaró momentumként lépett fel a vagonhiány. Emiatt számos ügyelet nem lehet és lehetett a kötéseknél meg-feltelelően perfektuálni.

Gazdasági hírek

Timisoaran marad a CFR kerületi igazgatósága. Megemlékeztünk arról, hogy illetékes körökben felmerült a gondolat, hogy a timisoarai vasuti üzletvezetőséget Aradra helyezték át. Az áthelyezés mellett szót egyébként, hogy Aradon a CFR-nek hatalmas palotája van, ahol az üzletvezetőséget kényelmesen el lehetne helyezni, míg Timisoaran a vasuti igazgatóságot ideiglenes épületbe helyezték el. Az áthelyezés híreinek hallatára a timisoaraiak azonban nyomban akcióba léptek s ennek az akciónak máris meg volt az eredménye, amennyiben az illetékes fórumok újból Timisoara mellett döntöttek. Változás csak annyiban állott elő a szóbanforgó kérdésben, hogy az üzletvezetőséget a pénzügyminisztérium tulajdonát képező Terminus szálló és kávéház épületeibe fogják áthelyezni.

Baj van a borral. Az ideai gazdag szőlőtermés itt a Banatban komoly gondokat okoz s gazdákknak. A szőlőt, illetőleg a bort nem lehet elhelyezni. Teremiamare község körzetében például az új bor ára már 80 banira csökkent, a tavalyi öbör ára is ennek megfelelően 2—3 lejre redukálódott literenként és így sincs vevő. A Banatban sok helyen előfordult, hogy a szőlőt nem is szedték le, a tökéken engedték elrothadni, mivel a must, illetőleg az új bor elhelyezésére nem állott elég hordó a gazdatársadalom rendelkezésére.

(m. f.)

A LEGEGYSZERÜBB és legigazabb számítás. Épen olyan tiszta a Sorjáték játékosának a számítása is. Egy negyed sorsjegy 200 leibe kerül. Ez a megtakarított összeg nem jelent semmit. Ez az összeg, ha azt feleslegesen kiadja, semmi hasznot sem hozhat Önnek.

Ezért az összegért, ha az Állami Sorsjáték negyed sorsjegyét vásárolja érte, azok sorába kerül, akiknek reményük van, még pedig igen jogos reményük, hogy 200 leivel egy milliót nyernek!

CATA NICOLAE, Moreni-i furórmester, így tett! És nyert! A KÉT SZAKACSNÓ is így tett és ma milliomosok! A SORSJÁTÉK MINDEN NYERTESE így tett és ma gazdag és boldog

Vásároljon egy sorsjegyet. EGY EGÉSZ SORSJEGYNEK egy törzsszáma és négy mellékszám van. Mindegyik nyerhet. EGY NEGYED SORSJEGYNEK egy törzsszáma és egy MELLEKSZÁMA VAN. MIND KETTŐVEL LEHET NYERNI...

Vásároljon idejében sorsjegyeket!

Fapiac

A romániai és így a banati és arad megyei fatereskedelmet élénken foglalkoztatja ezidő szerint az exportlehetőség, mely mostanáig — Magyarországot kivéve — erősen megcsappant. Szakmai körökben megállapítják, hogy azokba az országokba, melyek valutájukat devalválják, még mindig nem lehet az exportot megindítani. A Közép-Kelet felé a szállítások ugyancsak csökkentek. Komolyabb vevőként pillanatnyilag Anglia és Németország számít. Azonban Anglia felé állandó szállítási nehézségek és valuta-komplikációk merülnek fel, illetőleg Németországgal még mindig nem sikerült a helyzetet tisztázni, különösen a fizetések tekintetében.

A faárak a felsorolt motívumok ellenére emelkedést mutatnak az egész vonalon. Különösen áll ez belföldi relációkban. A felföldön ugyanis a tűzifa és mifa egyaránt szilárdulást mutat. A belföldi üzlet tekintetében egyébként újabb zavaró momentumként lépett fel a vagonhiány. Emiatt számos ügyelet nem lehet és lehetett a kötéseknél meg-feltelelően perfektuálni.

Gazdasági hírek

Timisoaran marad a CFR kerületi igazgatósága. Megemlékeztünk arról, hogy illetékes körökben felmerült a gondolat, hogy a timisoarai vasuti üzletvezetőséget Aradra helyezték át. Az áthelyezés mellett szót egyébként, hogy Aradon a CFR-nek hatalmas palotája van, ahol az üzletvezetőséget kényelmesen el lehetne helyezni, míg Timisoaran a vasuti igazgatóságot ideiglenes épületbe helyezték el. Az áthelyezés híreinek hallatára a timisoaraiak azonban nyomban akcióba léptek s ennek az akciónak máris meg volt az eredménye, amennyiben az illetékes fórumok újból Timisoara mellett döntöttek. Változás csak annyiban állott elő a szóbanforgó kérdésben, hogy az üzletvezetőséget a pénzügyminisztérium tulajdonát képező Terminus szálló és kávéház épületeibe fogják áthelyezni.

Baj van a borral. Az ideai gazdag szőlőtermés itt a Banatban komoly gondokat okoz s gazdákknak. A szőlőt, illetőleg a bort nem lehet elhelyezni. Teremiamare község körzetében például az új bor ára már 80 banira csökkent, a tavalyi öbör ára is ennek megfelelően 2—3 lejre redukálódott literenként és így sincs vevő. A Banatban sok helyen előfordult, hogy a szőlőt nem is szedték le, a tökéken engedték elrothadni, mivel a must, illetőleg az új bor elhelyezésére nem állott elég hordó a gazdatársadalom rendelkezésére.

(m. f.)

Fényeskügyi

Egyéves hallgatás volt

Bécs, november 5.

magya minden bonyodulással alakult ki Mária kolásából. A per vád magyarországi szármagató, a leobeni eskü az igazságszolgáltatás tember 29-én Farcașt curesi ezredes felesriában kidobták a D bonyodalmak azok lyek között a büntíttek Románia, Magyarcaország és Ausztrtesek egyike meg veii: hol vannak azon

Strasser Károly, a lott Szegezen születmajd Zürichben tanv volt a gyilkosság emány egy részét ma többbit pedig bünt azonban Strasser vörültséget szimuláltrelt meg, de egész ilandó megnevezni címözás alatt az volt hogy valami nagy tgyilkos lelkét, hogy alajt cselekedett, akdítani ezt a lelkét agatásból.

A hatóságok azt h nem más, mint Traizetközi rendőrvilágbólolvaj.

Sok komoly bizohogy Strasser és Tcsolatok állottak fejelentette, hogy tudtokról, a vonat indu látták őket a harzremben. Együtt volt ahol Mária Farcașodáj is eljutott a lapitsa, mennyi vozsakmányból: 12 ez nem sikerült megárescu hol rejtőzköd

A nyomozás mervarja meg. A leveleliezeni orvos kapóncolást végezte. jelezték 1935. októ postahivatal bélyeghangzott: „Southa 1.” A levelet akk

Strasser letartoztaták nyilvánosságra hogy a bűnösök kövolna a dolgról. A lől meg, akik nem Dumitru Andreescaki létező személy. zése idején kapitánban olyan jelek v nívű teszik, hogy rescu irta. Ez a kö „Ujra trükköt fogmozás félrevezetésnev diák felhas hogy a fiatalemberból. Ez a fiatalembzás után hagyja csak azért, hogy eltüntesse és hogzást. Tehát figyemajdnem ismeretlnek találmanya.”

Ez a szenzáció hogy valaki szeret

Vasárnap d. e. 11 órakor a Poale Cedek imaházban nagy Palesztina-miling

Szónokok: Dr. Fischer József, Geiger Móric, dr. Marion Ernő

“OLLA” GUMMI

Preservatív a legmeghízhatóbb óvszer. Többször kitüntetve aranyéremmel. Legújabb az 1939701 számú amerikai Patentet nyerte.

BERK
(Or
orth. kó
BU
Str. Lipszani 7. G

Fényt derített a leobeni esküdtszék a Farcasanu-gyilkosság részleteire

Egyéves halogatás után Strasser Károly bevallotta, hogy Traian Teodorescu volt a gyilkos. A gyilkossági ügy érdekes részletei

Bécs, november 5. Nemzetközi bűnügy, a maga minden bonyodalmaival és rejtelmével alakult ki Mária Farcasanu meggyilkolásából. A per vádlottja Strasser Károly magyarországi származású egyetemi hallgató, a leobeni esküdtszék előtt most várja az igazságszolgáltatás ítéletét. 1936 szeptember 29-én Farcasanu asszonyt, egy bucaresti ezredes feleségét, az ausztriai Stiriában kidobták a D. vonatból. Rendkívül bonyodalmasak azok a körülmények, amelyek között a bűnügyet tisztázni igyekeztek Románia, Magyarország, Svájc, Franciaország és Ausztria rendőrségei. A tettesek egyike meg van, a vádlottak padján ill: hol vannak azonban a bűntársak?

Strasser Károly, a huszonnégy éves vádlott Szegeden született, előbb Budapesten, majd Zürichben tanult. Beismerte, hogy ő volt a gyilkosság egyik tettese, a zsákmany egy részét megtartotta magának, a többi pedig bűntársa vitte el. Közben azonban Strasser visszavonta vallomását, örültséget szimulált, öngyilkosságot kísérelt meg, de egész idő alatt nem volt hajlandó megnevezni cinkosait. Az egész nyomozás alatt az volt a hatóságok érzése, hogy valami nagy titok nyomja a fiatal gyilkos lelkét, hogy valakinek a hatása alatt cselekedett, aki nem akarja felszabadítani ezt a lelket a rákényszerített hallgatásból.

A hatóságok azt hiszik, hogy ez a démon nem más, mint Traian Teodorescu, a nemzetközi rendőrvilágban hírhedt nevű vasuti tolvaj.

Sok komoly bizonyíték van arra nézve, hogy Strasser és Teodorescu között kapcsolatok állottak fenn. A vádlott apja kijelentette, hogy tudott ezekről a kapcsolatokról, a vonat indulása előtt pedig együtt látták őket a harmadik osztályú váróteremben. Együtt voltak abban a fülkében is, ahol Mária Farcasanu meggyilkolta. Sőt odáig is eljutott a nyomozás, hogy megállapítsa, mennyi volt Teodorescu része a zsákmanyból: 12 ezer frank. Azt azonban nem sikerült megállapítani, hogy Teodorescu hol rejtőzködik.

Egy rejtélyes levél
A nyomozás menetét érdekes levél zavarta meg. A levelet dr. Herbert Kalloch liezeni orvos kapta, aki Farcasanunén a boncolást végezte. A levelet Bucarestből jelezték 1935. október 4-i keltezéssel, de a postahivatal bélyegzője a következőképpen hangzott: „Southampton, 1935 november 1.” A levelet akkor küldték el, amikor Strasser letartóztatását még nem is hozták nyilvánosságra, kizárt dolog tehát, hogy a bűnösök közül másvalaki is tudott volna a dolgról. A levél három embert jelt meg, akik nem léteznek. És mint aláíró Dumitru Andreescu főhadnagy szerepelt, aki létező személy ugyan, de a levél keltezése idején kapitány volt. A levél utóiratában olyan jelek vannak, amelyek valószínűvé teszik, hogy a levelet Traian Teodorescu írta. Ez a következő néhány mondat: „Ujra trükköt fognak felhasználni a nyomozás félrevezetésére, ezúttal egy Traian nevű diák felhasználásával. Azt hiszem, hogy a fiatal ember Ausztriába utazott előbb. Ez a fiatal ember lehet, hogy a nyomozás után hagyja magát majd elítélni, de csak azért, hogy a bűnügy igazi nyomait eltüntesse és hogy félrevezesse a nyomozást. Tehát figyeljem! Ez az új módszer majdnem ismeretlen. Vodeb és bűntársainak találománya.”

Ez a szenzációt keltő levél arra mutat, hogy valaki szeretne volna elterelni a nyo-

mozók figyelmét egy bizonyos diákról, akinek a neve Troian. Lehet azonban, hogy íráshiba is történt és valóban nem Troianról, hanem Traianról van szó és pedig Teodorescu Traianról. Ez volt az utolsó nyom Teodorescuról. Azóta nem tudják, hogy hol van, lehetséges, hogy az országon túlra szökött.

A nyomozás eredménye

A nyomozás adatait röviden összegezni lehet. Farcasanunét egy személyvonat mozdonyvezetője vette észre, a vasúti töltes árkában. A mozdonyvezető a legközelebbi állomáson figyelmeztette a hatóságokat, mire kiszálltak és megtalálták a holttestet. Farcasanunénak az arcán sebeket találtak, tizenhat bordája el volt törve és más súlyos belső sérülései is voltak. Egyes dolgokat, amelyek gardérobájához tartoztak, egymástól egy-két kilométernyi távolságra találták meg a vasút mentén. Hiányoztak komoly értékek: egy ezüstóra, egy felbecsülhetetlen értékű igazgyöngygyűrű, nagyjértékű ékszerek és készpénz.

Farcasanuné eltűnése

A kupében Mária Farcasanu utitársa, egy trikóruhába öltözött fiatal ember volt. Jegyet a vonaton váltott, Hegyeshalomnál. Bécs után Johan Drexler vonatvezető ellenőrizte az utasok jegyét. Amikor elment a fülke előtt, meglátta a trikóruhás fiatal embert. Bent a fülkében feküdt Mária Farcasanu.

— Nem tud aludni, uram? — kezdte a vonatvezető.

— Nagyon meleg van a fülkében — válaszolta a fiatal ember.

Bischofshofennél a vonatvezetőt kicsérelték. Az új kalauz reggel hét órakor lépett a fülkébe és amint a nyomozásnál vallotta,

Farcasanuné már nem találta ott, hanem csak egy trikóruhás fiatal embert, akiben felismerte Strassert.

Igy alakult ki a nyomozás, amelyet azután kiegészítettek a zürichi adatok. Zürichben Strasser az ezüstóráját háziasszonyának ajándékozta. Innen derült ki aztán a tette, amelyet be is ismert. Elmondotta, hogy lopkodni akart Farcasanuné kofferjéből, míg ez aludt. Közben azonban felébredt, mire dulakodás támadt közöttük és ennek során a férfi ölbekapta az asszonyt és mielőtt védekezhetett volna kidobta az ablakon.

Viszont megállapították, hogy Strasser gyengetermetű fiatal ember, aki nem lehetett képes rá, hogy ölbekapja a természetes nyolcvan kiló súlyú Farcasanunét. Egyáltalán nem tartják tehát valószínűnek, hogy a gyilkosságot Strasser követte volna el, hanem csak cinkosa volt a szögletes arcú és ideges kinézésű férfinak, akiről az utasok pontos személyleírását adtak a nyomozásnál. Ezalatt azonban Teodorescu eltűnt és megmaradt egyedüli vádlottnak Strasser, aki nem nevezte meg tettestársait. Holott az összes személyleírások Teodorescunak vallanak, aki — ha Strasser kijárt volna eredeti vallomása mellett — olcsón és jó zsákmanyval szabadult volna meg a gyilkosság vádjától: Farcasanunénál ugyanis 1500 lej, 4000 francia frank és 12 ezer svájci frank volt. A svájci frankot nem jelentette be a határnál és ezért csak rokonainak vallomásából tudnak a nagy összegről, amelyet valószínűleg teljes egészében Teodorescu emelt el.

Strasser mégis vallott

Az esküdtszéki tárgyaláson azonban szerdán váratlanul megváltozott Strasser magatartása. A vádlott kijelentette, hogy nem ő követte el a gyilkosságot, hanem csak

Hogyan gyógyultam ki lábántalmaimból

retlenes szenvedés után
Az emberek nevettek, amikor nagy, egészen lázán befűzött cipőmben vánszorogni látták! De ez volt az egyedüli lehetőség számomra, hogy a retlenes tyúkszemek, bőrkeményedések és fájó sarkaim okozta fájdalomtól valami kis enyhülést találjak. A legnagyobb áldás volt számomra, amikor a Saltrates Rodellről hallottam. Egyszerűen beledobtam egy maréknyival egy edény meleg vízbe és hagytam, hogy fájó lábaim magukba-szívják a remek oxigént. Amint a fehér, habzó buborékok behatoltak — a fájdalom mint egy varázslacta azonnal eltűnt. Az újaimmal kitűntem emelni a tyúkszemeket gyökerestől, mindenestől. A bőrkeményedéseket könnyen lekaphattam, az érzékenység és izgulékony-ság elmúlt. Most mosolyogva megyek az életnek, vígan látom el hivatásomat és még a nyomát sem érzem a fájdalomnak vagy kellemetlenségnek. Szerezze be még ma gyógyszerésznél vagy droguistájánál ezt a csodálatos Saltrates Rodell és próbálja ki még ma este.

cinkosa volt az igazi gyilkosnak, Traian Teodorescunak, aki egyben értelmi szerzője is volt a gyilkosságnak. A vallomás most már fényt derít a bűnügy tisztázatlan részleteire is, melynek Strasser csak másodrendű szereplője. Teodorescu ellen, aki ismeretlen helyen tartózkodik, a bécsi rendőrség köröző-levelet adott ki.

Elrendelték a harmincnapos vizsgálati fogságot Negrei tábornok ellen

BUCURESTI, november 5. A vaslui törvényszék ma tárgyalta a Negrei tábornok, a nemzeti parasztpárt megyei szervezete alelnökének letartóztatási végzetését. A vádlott védői azt hangsúlyozták, hogy Negrei önvédelemből lött és a szerencsétlenség előidézése nem terheli. A törvényszék ennek ellenére helybenhagyta a letartóztatási végzést és elrendelte a harmincnapos vizsgálati fogságot.

Streicher bejelentette, hogy halálbüntetés vár a fajgyalázókra

Miért lett morlinista Heinz Liepmann. Egy ostrai kereskedő lurcsa kalandja a harmadik birodalomban

London, november 5. Az angol lapok terjedelmesen közlik Julius Streicher, a német Stürmer-vezér legutóbbi beszédét, melyet Bielefeldben tartott vasárnap. Streicher ez alkalommal kijelentette, hogy a nürnbergi zsidótörvények véleménye szerint elégtelenek és a nemzeti szocialista Németország vezetői attól sem fognak visszaradni, hogy halálbüntetéssel sújtásuk a fajgyalázást. Bejelentette, hogy ilyen értelmű törvényjavaslat van készülőben.

Öt zsidó aggasztán büne

A „Trierischer Landeszeitung” jelentése szerint a trieri bíróság legutóbb öt zsidó bűnügyét tárgyalta, akik a német vér védelméről szóló törvény ellen vétettek. Az egyik vádlott hatvan éves, a többi mind hetven éven felüliek. Az a bűnük, hogy az elmúlt év decemberétől ez év júniusáig egy 38 éves német asszonyt és annak 14 éves leányát péntek esti és szombati házimunkára vették igénybe. Mindezért a hatvan éves vádlottat hatheti elzárásra, a többi fejenként kétszáz márká pénzbürségre ítélték.

Heinz Liepmann tragédiája

A Prager Tageblatt jelenti Londonból: Heinz Liepmann, a neves hamburgi író most Londonban él és a napokban bíróság elé kerül, mert jogtalanul 13.5 gram mor-

fiumot szerzett magának. Védője többek között a következőket mondotta: „Liepmann 1933-ban mint zsidót és mint pacifista író koncentrációs táborba zárták, ahol bántalmazásoknak volt kitéve. Augusztusban sikerült megszöknie a fogolytáborból. Párizsba ment, ahol négy hónapig orvosi kezelés alatt állott. A fogolytáborban elszenvedett ütésektől tizenkét nyitott seb volt a testén és elmezavarokkal is küzdött. Párizsból Londonba ment, Londonból Newyorkba, ahol két hónapig kórházban feküdt. 1935-ben tért vissza újból Londonba. A morfiomot először orvosai írták elő, fájdalmainak enyhítésére, majd később önmaga szerezte azt meg magának.”

Az angol bíróság január 5-re halasztotta az ítélethezátalt, miután Liepmann megígérte, hogy tartózkodni fog a morfiomtól. Ha január 5-ig megszegi ezen ígéretét, úgy elzárással büntetik.

Egy ostrai kereskedő kalandja

Ugyancsak a Prager Tageblatt jelenti Troppauból:

Ez év szeptemberében egy ostrai kereskedő ismeretséget kötött Berlinben egy emberrel, aki Seidler névvel mutatkozott

be s közölte vele, hogy keres valakit, aki nagyobb összegű csehslavok koronát vásárolna tőle. Kijelentette hogy magas kuruzson hajlandó fizetni a német márkát és értésére adta a kereskedőnek, hogy legszívesebben zsidókkal kötne meg az üzletet. Azt mondotta, hogy másfélmillió csehkoronája fekszik a Dresdner Bank breslauer fiókjában és szívesen becsérelné ezt a pénzt német márkára. Az ostrai kereskedő megismerkedett egy krakkói kereskedővel, aki érdeklődést mutatott az üzlet iránt és felhívta németországi ismerősei figyelmét az ügyre. Végül Breslauban megtörtént a találkozás az érdekeltek között. Az ostrai kereskedő és néhány más emberen kívül egy berlini közzgazdász is megjelent, aki 75 ezer márkát hozott magával. Siedler is jelen volt. De nem maradt sokáig, hanem elment azzal, hogy a bankból hozza a csehkoronát. Alig hogy eltávozott, a társaságot váratlanul rendőrök fogták körül. Mindannyiukat őrizetbe vették és a 75 ezer márkát elkobozták. Az ostrai kereskedő csak most szabadult ki Németországból és jelentést tett az esetről a troppeai pénzügyi hatóságoknál. Itt azonban csak annyit közöltek vele, hogy az az ember, aki oly nagy érdeklődést tanúsított a márká iránt, agentprovokátor volt.

Ismét kivégeztek egy kommunistát Németországban

Berlin, november 5. (Rador). Edgar André ismert kommunista vezért ma reggel Hamburgban kivégezték. Edgar André gyilkosságért, gyilkossági kísérletért, lázításra való felbujtásért, rendzavarásért és hazaárulásért ítélték halálra.

Horthy kihallgatáson jelenik meg Rómában a pápánál

Róma, november 5. Horthy római látogatása során november 27-én magánkihallgatáson jelenik meg a pápánál. November 28-án a kormányzó Nápolyban résztvesz egy tengeri ünnepségen, amelyet tiszteletére rendeznek.

BERKOVITSNÉ
(Oradeáról)
orth. kóser étterme
BUCURESTI,
Str. Lipescani 7. Galeries Lafayette mögött

egy sorsje-
EGÉSZ SORS-
gy törzsszáma
mellékszám
gyik nyerhet.
EGYED
GYNEK
ama és egy
ZÁMA VAN.
ETTÖVEL
NYERNI...
ében
Az I. osztály
HUZÁSA
NOVEMBER
15-én.

ek
r, Bucuresti: No-
to. 85—48 cm-es és
cm-es juta szósák
17-i árlejtést meg-
ye): November 5-én
uccák egyes részei
kiadása, 450 köb-
bóméter nomok be-
e, Bucuresti: No-
beszerzése.
smégye): November
köbméter építőfa-
r 7-én 1163 és 629
adása. Kiküldési ár
cmégye): Novem-
t kitevő 1767 szál
u község határában
000 lej. Kiküldési ár

nöket reggel éhgyo-
phár természetes
víz 2—3 óra alatt
nevez segíti és ezáltal
vill jótékony hatással
az orvosok ajánlják.
hatvanéves. Vilnából
tudományos intézet
hogy nagyszabású
ves zsidó nemzetgaz-
Jakob Lestsinszki, az
tikai osztálya veze-
vanadik születésnapja
bliográfiái központja
ija Lestsinszki összes
bibliográfiáját és az
az „JWO-Bleter” leg-
ag Lestsinszki mil-
linai tudományos in-
tani a jubiláns rész-

A
MI
meghízhatóbb óv-
üntelve arany-
ban az 1959701
patentet nyerta.

SPORT

Universitatea—Gloria és CAO—Viktoria

A Nemzeti Bajnokság A) és B) csoportjainak vasárnapi programjához

Cluj, november 5. (Az Uj Kelet tud.) A Nemzeti Bajnokság A) csoportjában a vasárnapi programon teljes forduló szerepel. A vasárnapi forduló programja azonban aligha hozhat változást az első helyig. A pillanatnyilag két esélyes, Ripensia és CFR nem állanak olyan akadály előtt, amelyet ne tudnának leküzdeni, így a versengés az első helyért minden valószínűség szerint tovább is nyílt marad.

A vasárnapi forduló legérdekesebb mérkőzéseinek Timisoaran a Ripensia—AMEFA és Oradean a Crisana—CFR mérkőzések ígérkeznek. A papírforma előbbinél a hazai csapatnak az oradeai találkozóval a bucaresti együttesnek kedvez. Meglepetés azonban főleg Oradean nincs kizárva, mely esetben a Ripensia elsőesélyes esélye erősítést nyerne. Timisoaran aligha tud az aradi munkáscsapat olyan játékot nyújtani, hogy a többszörös bajnoksapatot pontoktól fozza meg. Annál is inkább valószínűtlen ez, minthogy az AMEFA az idei szezonban gyengébb formát árukt el, mint például a tavaly, amikor még a bajnokság megnyerésére is volt adott pillanatban lehetősége.

Bucurestiben a Venus az Unirea Tricolorral mérí össze erejét. Normális viszonyok között a Venus győzelme nem lehet kétséges. Nem látszik azonban kizártnak, hogy az Unirea Tricolor váratlan nagy formát fog kijátszani és bizony a szeszélyes Venus nem legyőzhetetlen. Mindenesetre favorit a Venus.

Ugyancsak Bucurestiben kerül előtérre a Juventus—Chinezul mérkőzés is. Az ellenfelek túlságosan egyformának látszanak ahhoz, semhogy meg lehetne jósolni a mérkőzés győztesét. Alighanem a pályaelőnynek lesz a mérkőzés eredményének kialakulásában komoly szava, mely esetben a Juventus két ponttal javíthat igen labilis helyzetén. A mérkőzés azonban eldöntetlen felé hajlik.

Az Universitatea együttese Aradon a Gloriával csap össze. Az Universitatea is a szeszélyes együttesek közé sorolható. A Gloria odahaza komoly, nagy ellenfél. Ha az Universitatea nem tudja azt a formáját kijátszani, amelyet Clujon az őszi szezonban mutatott, veresége nem lehet vitás. A mérkőzésnek mindenesetre a Gloria a favoritja.

Clujon a győzelmi szériában levő Victoria együttese az oradeai CAO csapatát látja vendégül. Tekintettel az oradeai csapat képességeire, igen kétséges, hogy a Victoria győzelmi szériája nem-e fog megszakadni. Vitán felül, hogy a CAO ugy játékosai révén, mint csapatfelépítésben és tudásban jobb mint clujji ellenfele. Az erőviszonyok szerint tehát a CAO a favorit. A Victoria csapata azonban kifogyhatatlan lelkesedése révén rendelkezik azokkal az adottságokkal, amelyek egy jó formában levő CAO legyőzéséhez is elegendők. A CAO esélyei a Victoriával szemben tehát minimálisak, ha csak egy pontot is el tud vinni, derekas teljesítményt végzett. Ha a Victoria formájában nem mutat csak a legkisebb mértékben is visszaesést. Mert ez esetben a CAO győzelme nem lehet vitás.

A B) csoportokban
A Nemzeti Bajnokság B) csoportjában a helyezések szempontjából aligha várhatók változások. A Phönix Baia Mare játszik a Craiovanal. Győzelméhez kétség sem férhet. A Vulturii Lugojon a satumarei Olimpiával játszik. Itt is a hazai csapat a favorit. Így a Vulturii megtartja csoport-elsőségét.
A keleti csoportban a Makkabi csapata Ploestibe rándul, ahol a Tricolor CFV lesz az ellenfele. A mérkőzésnek a Makkabi a favoritja. Az ACER, amely vesztett pontok alapján egyenlő a Makkabival, Cernautiba rándul, ahol a Dragos Vodaval mérkőzik. Alighanem a brasovi csapat vasárnap elveszti esélyét arra, hogy az első helyig kerüljön beleszólása legyen. A részletes program a következő:

Kel'eti csoport:

Cernautiban Dragos Voda—ACFR.
Bucurestiben Sportul Studentesc—Jahn.
Brasovban IAR—Franco Romana.
Ploestiben Tricolor CFV—Makkabi.
Constantban Victoria—Textila MW.

Nyugati csoport:

Craioaban Rovine—CAMT.
Lugojon Vulturii—Olimpia.
Baia Mare Phönix—Craiovan.
Alba-Iulian Unirea MV—Victoria.
Oradean Staurinta—Soimii.
Petrovaniban Jiul—CFR.

A román labdarugós szövetséget abból az alkalomból, hogy a KK-ba felvették, az olasz szövetség részéről Mario szövetségi elnök, a

cseh szövetség részéről Valouschek, a Slavia egyik vezetője, a magyar szövetség részéről Fodor dr üdvözölték.

A CFR fuzionál a Juventus-szal? Bucaresti labdarugókörében egyre nagyobb valószínűséget nyer az a verzió, hogy a CFR labdarugócsapatát, a vezérigazgatóság kívánságára visszamaatörizálják és a jelenlegi labdarugó-gárda, vagy mint új alakulat működik tovább, vagy fuzionál a Juventus-szal. Ez utóbbi fettevésnek igen komoly az esélye.

Nem közlik a nyilvánossággal a szövetségi biztosok nevét. Ezt az illetékes bizottság már el is határozta, sőt az eteti megbízottak neveit már nem is hozzák nyilvánosságra.
A Román Kupa legközelebbi fordulója, amelyben (a mezőny 32-ös) már a Nemzeti Bajnokság csapatai is játszanak, március 21-én lesz. Ezen napon kívül Román Kupa forduló az április 4, június 3 és június 20.

Hungária—Ferencváros derby a magyar labdarugóbajnokságban. Budapestről jelentik: A magyar labdarugóbajnokság vasárnapi fordulóján szerepel a Hungária—Ferencváros örökderby is. Tekintettel mindkét csapat jó formájára, nagy küzdelemre van kilátás, anélkül, hogy a győztest meg lehetne jósolni. A további program a következő: Kispeszt—Booskai, Ujpest—Ersó, Budafok—Nemzeti, Elektromos—Budai.

A magyar válogatott labdarugócsapat december 2-i londoni mérkőzése után Irországba utazik, ahol 6-án Dublinban Irország válogatottjával mérkőzik.

Igazolta az Északi Liga a Barkochba—Salonta mérkőzést

A Ceramicat a vasárnapi botrányos mérkőzésért 2000 lej pénzbüntetésre ítélték

Cluj, november 5. (Az Uj Kelet tud.) Egyik előző számunkban hirt adtuk az Északi Liga különös intézkedéseiről, amelyekkel a C) liga ügyeit irányítja. A liga vezetőségében azonban ugylátszik mégis fellérekedtek a sport-szemponok, a legutóbbi ülésen hozott határozatok legalább is erre mutatnak.

A) liga ugyanis szerdán este tartott ülésén a satumarei csapat javára igazolta a Barkochba—Salonta mérkőzést, melyen mint ismeretes, a Salonta arra való hivatkozással, hogy a vonatot lekäste, nem jelent meg. Az igazoláson kívül a Salontat 500 lej pénzbüntetéssel is sújtotta, valamint 4339 lej költség megfizetésére kötelezte a Barkochba javára.

Ugyanezen az ülésen került tárgyalásra a Ceramicat—UEC bistrjai mérkőzésen történt botrány is. A liga a Ceramicat 2000 lej pénzbüntetésre ítélte, Aldea Ceramicat-játékosok játékjogát pedig egy hónapra felfüggesztette.

A Venus megkegyelmez Sepi és Eisenbeisernek? A Gazeta Sporturilor híradása szerint a Venus vezetőségében mozgalom indult meg azzal a céllal, hogy Sepi és Eisenbeiser részére a vezetőség adjon kegyelmet. A játékosokat ismeretesen egy-egy évre felfüggesztették.

Hétfő, november 9: (Cernautiban) Trubadur.
Kedd, november 10: (Cernautiban) Traviata.
Szerda, nov. 11: (Cernautiban) Lohengrin.
Csütörtök, nov. 12. (Iasiban) Traviata.
Péntek, november 13. Szület.

Clujon:

Vasárnap, november 15 (este): Lohengrin. (Adolf Fischer, a prágai opera tenorjával.)
Hétfő, november 16 (este): Tannhäuser. (Fischer Adolf, a prágai opera tenorjával.)

ROYAL MOZGO MUSORA:

Shirley Temple minden eddigi filmjét felülmuló szépségű, németül beszélő sláger: Kist kapitány. Könyvekig megható, könyvekig megnevettető. Műsor előtt a legfrissebb Fox világhírű és „Romániai aktualitások”. Iskolásoknak engedélyezve.

EDISON MOZGO MUSORA:

Csoda műsor román és magyar feliratoikkal: I. Stan és Bran meseországban. Stan és Bran, Micki Maus, Három kis malac, Lud anyó, Kacor király, stb. II. A kinal Scherlock Holmes. Büntügyi dráma. Warner Oland. III. Journal. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6, 9 óraker.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésmél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelgée levelet csak ugy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Rövid és kötöttáru szakmában teljes jártassággal bír 3 nyelvet perfektil beszélő eladók felvételtnek: Hercules áruház, Cluj, Calea Regale Ferdinand 9.

Eladó a Str. Carpatilor és Str. Mercur sarkán fekvő 3 szobás teljes komfortos kertés családi ház. Érdeklődni: Nedelcu, Str. Calvin 22. d. e. 9—1-g.

Fényképészeged alkalmazást keres. Vidékre is megy. Cim a kiadóban.

Kereskedelmi iskolai végzettséggel bíró fiatalember üzletszerzői vagy raktárnoki állást keres. Cim a kiadóban.

Fiatal zsidó nő, kitünően főz, dietikusan is, jobb családhoz ajánlkozik. Megkeresések „Jó kossz” jelgére a kiadóhivatalba.

Nevelőnt keresek francia, német és zongoratudással középiskolát végzett leányka mellé. Ajánlatokat „Nevelőnt” jelgére Sternberg hírlapíródához Simleul-Silvaniei.

34 éves, nőtlen kereskedő, nagyon jólmenő üzlettel, keres megfelelő kora feleséget 500 ezer lej hozománnyal. Bővebbet „Mirea” házasságközvetítő irodánál Cluj, Calea Regale Ferdinand 116.

NOVEMBER középben Palesztinába utazom. Megbízásokat válllok. Erdőkölők legkésőbb 14-ig Noé Andor Bistrja címre.

Válogatott gesztenyét, bányai szilvát, száraz gombát szállít Rooz Emil Tauti de sus.

Naponta frissen fejt kóser tehén és bivaly tej — házhoz szállítva is — kapható Schwartz Ignácánál, Str. Gen. Poetas 23.

Kitünő ort. kóser vegetárius ételek és sütemények a legolcsóbb árban kaphatók ADLER-nél, Str. Regale Ferdinand 22 I. emelet balra. Ugyanott esküvők, barmicve-ünnepélyek, briszkek és teadélutánok rendezését vállalják.

SZINHÁZ-FILM

Ma: a Tündöklő Jeromos ősbemutatója

Tamási Aron pályanyertes szindarabjának utolsó főpörbáin már teljesen kibontakozott ennek a minden ízében eredeti, mélyen szántó, pazar humoru, izgalmasan szép szinpadai játéknak minden gazdagsága. Lényegében, nyelvvezetésben izes, sziliszágában, felépítésében és alakjainak hasonlíthatatlan eredetiségében valóban esemény ez a darab. Hogy az egész magyar sajtó, az egész magyar színházi világ nagy várakozással figyeli a Tamási darab sorsát, azt a különös kötelezettséget rótt a színházra, hogy a szokottnál is sokkal nagyobb gondnal és áldozatkészséggel készítse elő és hozza színre a Tündöklő

Jeromost. A színház bizik benne, hogy az előadásban semmi sem fog elsikkadni ennek a valóban kiváló szinpadai alkotásnak ujszerű szépségeiből.

Az előadás mindenkép ünnepi lesz. Bánffy Miklós gróf bevezető szavai, az előkelő külföldi vendégek, a megkapóan szép, új díszletek és hamisítatlan széky ruhák, a szereplők lelkesedése és a közönség egészen szokatlan méretű érdeklődése teszik ünnepvé a pénteki bemutatót.

A Tündöklő Jeromos előadása minden jel szerint egy kivételes értékű szinpadai mű hatalmas pályafutásának lesz az első állomása.

Csárdás

A Csárdás minden előadása telt ház előtt folyt le eddig, mert a közönség nem tud betelni ennek a pompás operettnek szépségei-

vel. Vasárnap délután 6 óraker is ez a kivételes sikerű operettjűdonság szerepel a műsoron.

A SZINHÁZ HETI MUSORA:

Péntek fél 9: Tündöklő Jeromos. (A Szép-mives Céh és a színház drámapályázatán nyertes szinpadai játék ünnepi díszelőadása. Irta: Tamási Aron. Előtte: Bánffy Miklós gróf bevezető szavai a transilvaniai drámaírásról. Rendező: Kádár Imre. Főszereplők: Solymosán Magda, Fényes Alice, Stefanidesz Ili, Közzei Margit, Forgács Sándor, Tompa Sándor, Kovács György, Tóth Elek, Csóka József, Borovszky Oszkár, Nagy István, Deásy Jenő, Lantos Béla, Rajnai Sándor. A teljesen új, modern díszleteket Vársárhelyi Ziegler Emil festőművész tervezte. Premierbérlet 9. szám.)

este 9: Tündöklő Jeromos. (Rendes bérlet 9.)
Vasárnap d. u. 3: Csavargólány. (Olcso helyárrakkal.)
d. u. 6: Csárdás. (Tizenkettedszer.)
este: 9: Tündöklő Jeromos. (Harmadszor)

A ROMAN OPERA TURNEJA:

Péntek, november 6: (Cernautiban) Aida.
Szombat, november 7: (Cernautiban, matiné) Cigánybáró.
Szombat, november 7: (Cernautiban este) Faust.
Vasárnap, november 8: (Cernautiban matiné) Bohémélet.
Vasárnap, november 8: (Cernautiban, este) Carmen.

Szombat d. u. 5: Uriiány. (Olcso helyárrakkal.)

Már csak néhány jegy van

HUBERMANN

november 12-iki egyetlen hangversenyére

Siessen azonnal jegyet venni, ha meg akarja hallgatni

a világ legnagyobb hegedűsét. Jegyek: Főtéri kioszkban (autobuszmegálló)

Palesztina-mitli vasárnap a Hajjeszód-k

Az az általános és szeszélyes, amellyel a zsidóság ma nyelket kíséri, arra az elkeren Hajjeszód clujji hó 8-án a Poale Cedek (ban d. e. 11 órai kezdé mtinget rendezzen. A rger Móritz a Keren Ha előadást tartani „Paleszt ményelnek előterében”. ritzon kívül, akinek szö meghódították Cluj zsid Nándor a Keren Hajjesz ton Ernő az Uj Kelet felszólalni.

A Keren Hajjeszód m is kell legyen a Zsidó iett annak igazolására, hetetlenul ragaszkodik szágépítéshez. Cluj zsid nyal méltó számban fo mtingen.

— Betérés Fekete M dán este betörök járt Fekete Mihály színműve nek Avram Iancu 5 szűkös viszonyok köz összegyűjtött néhány továbbá egy értékes e házi gukkert. A károsu azokat, akikhez a lop értékesítés céljából el ezt a rendőség bünti.

— Etvágytalanságnak gasztrikus lázmal, bé renyhesség, anyagos kiütésnél és bőrvizsi „Ferenc József” keserü mor és a belek működ testet a felgyülemlett. Az orvosok ajánlják.

— Megtartotta első u Schuschnigg-kornak. Az u kormány Schusch nap tartotta meg e Schuschnigg kijelentett litikája sem bel, sem ban nem változott.

— Ötszáz perui kat területe. Quitóbol jel rui katona behatolt Eo foglalták a Taupi hely ügyminisztere nem tar egyetlen nyilatkozat se gyel kapcsolatban.

A nő

megfordulnak a férfai meteniul csal a mozgás, tánc, sport testzapot okoz. Többb érezzük, mert az embé nemü saját szag irán nek vagyunk a máso illatot észrevenni. Ne zmeri hívi figyelmét. A bajt megelőzendő, kossal, mely izzadság trissító valódi LYSOF al. A biztos hatású FORM csak zárt üve nem kapható.

— Emberroncsá n egy bányász. Balam A tegnap irtuk meg borcutulni bányájába ség érte Chioran Mik ismét borzalmasan. káts hoztak be a bal Valea-Borcutuliról. banem az ottani A bányájának az áldo élet-halál között lebe jár a Sura-tárna har tást készített elő. A gyújtotta a dinamitt kivételével az összes Ardelean visszatért n az el nem robbant tosan amikor odaér néssel explodált az a lyuk” a bányászra. vágta Ardelean, aki valóságos betemette ségére és mint valós ták ki a kőhalmaz a házba, ahol megállap bán és egész testén zenvedett. Allapota

NOVEMBER 6.

HIREK

Palesztina-mitinget rendez vasárnap a cluji Keren Hajjeszód-kuratórium

Az az általános és széleskörű érdeklődés, amellyel a zsidóság ma a palesztinai eseményeket kíséri, arra az elhatározásra indította a Keren Hajjeszód cluji vezetőségét, hogy f. hó 8-án a Poale Cedek (Str. Baritiu) imaházban d. e. 11 órai kezdettel nagy Palesztina-mitinget rendezzen. A miting keretében Geiger Móritz a Keren Hajjeszód delegátusa fog előadást tartani „Palesztina a Közelkelet eseményeinek előterében” címmel. Geiger Móritzon kívül, akinek szónoki képességei már meghódították Cluj zsidóságát, Weinberger Nándor a Keren Hajjeszód elnöke és dr. Marton Ernő az Uj Kelet főszerkesztője fognak felszólalni.

A Keren Hajjeszód mitingje demonstráció is kell legyen a Zsidó Nemzeti Alapok mellett annak igazolására, hogy a zsidóság történetkés ragaszkodik az Erec Jiszraeli országépítéshez. Cluj zsidósága minden bizonynyal méltó számban fog megjelenni ezen a mitingen.

— **Betörés Fekete Mihály** anyjánál. Szerdán este betörők jártak a Budapesten élő Fekete Mihály színművész Clujon lakó anyjának Avram Iancu 5 szám alatti lakásán. A szülők viszonyok között élő uriaszonnának összegyűjtött néhány száz lejt vitték el, továbbá egy értékes ezüstórát és egy színházi gukkert. A károsult ezután is kéri mind azokat, akikhez a lopott tárgyakat esetleg értékesítés céljából elhozták, hogy közöljék ezt a rendőrség büntügyi osztályával.

— **Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, gasztrikus láznál, bélekedésnél, emésztési renyhéségnél, anyagcsere-zavaroknál, csalánkúttésnél és bőrvizkésétnél** a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomrot és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvosok ajánlják.

— **Megtartotta első minisztertanácsát az új Schuschnigg-kormány.** Bécsből jelentik: Az új kormány Schuschnigg elnökletével tegnapi tartotta meg első minisztertanácsát. Schuschnigg kijelentette, hogy a kormány politikája sem bel-, sem külügyi vonatkozásban nem változott.

— **Ötszáz perui katona hatolt be Equador területére.** Quitóból jelentik: Tegnapi 500 perui katona behatolt Equador területére és elfoglalták a Taupi hegyet. Mivel Equador külügyminisztere nem tartózkodik az országban, egyetlen nyilatkozat sem hangzott el az ügyvel kapcsolatban.

A nők után

megfordulnak a férfiak, hogy gyakran kellemtlenül csalódnak, mert

a mozgás, tánc, sport gyakran visszataszító hatásokat okoz. Többnyire mi magunk nem is érezzük, mert az ember szaglószerve mindeneműl saját szag iránt eltoppultak, képtelenek vagyunk a másokat zavaró kellemetlen illatot észrevenni. Nem akad senki, aki felmeri hívní figyelmét erre a kinos állapotra. A bajt megelőzendő, ajánlatos minden alkalommal, mely izzadsággal jár, szagtalanító és frizáló valódi LYSOFORM lemosást használni. A biztos hatású és megbízható LYSOFORM csak zárt üvegekben valódi, kimérve nem kapható.

— **Emberroncsá nyomorított a dinamit nagy bányász.** Baiamarei tudósítónk jelenti: A tegnapi irtuk meg, hogy a Petrosani valea-borcutului bányájában súlyos szerencsétlenség érte Chioran Miklós munkást, ma pedig ismét borzalmasan összezuzott bányamunkások hozták be a baiamarei munkáskórházba Valea-Borcutuluiról. Ez nem a Petrosani, hanem az ottani Aurum-társaság aranybányájának az áldozata és pillanatnyilag élet-halál között lebeg. Ardelean Elemér vándor a Sura-tárna harmadik szintjén robbantást készített elő. A munkaszak végén meggyújtotta a dinamittöttek zsinórját és egy kivételével az összes patronok felrobbantak. Ardelean visszatért megnézni, hogy mi lehet az el nem robbant dinamittal, azonban pontosan amikor odaérkezett, hatalmas dörrenéssel explodált az élő dinamit, „rárobbant a lyuk” a bányászra. A légnnyomás földhözvágta Ardeleant, akit a leomló nehéz kővek valóságos betemettek. Társai siettek segítségére és mint valóságos emberroncsot húzták ki a kőháalmaz alól. Beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy fején, lábán és egész testén nagyon súlyos sérülést szenvedett. Állapota aggodalomra ad okot.

— **Kicsérlik Baiamare időközi bizottságát.** Tudósítónk jelenti: Három héttel ezelőtt szárnyra kelt a hír, hogy Baiamare városi ideiglenes bizottságát leváltják és dr. Nistor Aurel helyett Ciontea Romulus dambrovítai görögkatolikus lelkész kerül a primári székbe, alpolgármester pedig Ionescu bányakapitány lesz, míg a tanács tagjai: Sabou esperes, dr. Pop Mihai klinikai főorvos és Pop Demeter bányaművezető. Azóta azonban nem történt semmi, dacára, hogy az emberek minden nap várták dr. Ardelean Octavian prefektus érkezését, hogy a kicsérletet megejtse. A napokban aztán ismét felszínre került a kérdés és nyílt titok Baiamarén, hogy kéthárom nap múlva mégis új vezetőség kerül Baiamare élére, de erre enged következtetni az is, hogy a főispán tegnap a bányavárosban volt és tárgyalásokat folytatott a liberális politikusokkal. Vannak akik megpróbálkoztak akadályokat gürdíteni a terv elé, de ez nem befolyásolja az elkövetkezendő leváltást, amit a Iuga-féle másfélmillió kötvénysikkasztás következményének tudnak be, mert a volt alpolgármester a főtárgyaláson nem szegyezte magát a vádak öszönét zudítani az egész időközi bizottság felé.

Megbízható, elegáns és olcsó

ruhát csak

Silberger Ernő
ujjonnan megnyitott uridivat szabószalonja készit C. Reg. Ferdinand 2/a Dus szövetraktár. Platsintár felett.

— **A világ legöregebb asszonya — százharminc éves.** Londnból jelentik: Johannesburg közelében megtalálták a világ legöregebb asszonyát, Lonw Annet, aki elmúlt százharmincéves. Még jól emlékszik az 1836-iki népvándorlásra, midőn a burok beözönlöttek Transvaalba és Natalba. Annie a Fokföldön született, mint szines rabszolgák gyermeke és már meglejtő nő volt, a rabszolgafelszabadítás idején. Ismerete Krüger elnököt, midőn tizenkétéves kisfiú volt.

— **Időjárásjelentés.** Lényegtelen hőmérséklet csökkenés, változó, felhőz, gyenge déleleti szél. Reggel változó idő, este köd.

— **740 teher és 100 személyvagont rendelt a CFR.** Bucurestiből jelentik: Az áru és teherforgalom lebonyolítása érdekében a CFR igazgatósága elhatározta, hogy 740 teher és 100 személyvagont és több autómotort rendel. A rendelés értéke meghaladja a 400 millió lejt.

Pár szó egy jótékony adományhoz. Gheorghe Stanoiu, az állami osztályorsjáték fő-elárusítója e héten meglátogatta a cluji Zsidókórházat, melyről oly sok jót hallott. Végig járt minden osztályt és meggyőződött arról, hogy a kórházban tényleg oly szellem uralkodik, amely nem ismer faji, vagy felekezeti különbségeket a betegeknel, hanem azokban csak a szenvedő embert mézi, akinek a segítségére kell lennie. Ennek elismeréséül Stanoiu igazgató a kórháznak 10.000 lejt adományozott és kilátásba helyezte, hogy továbbra is érdeklődéssel fogja kísérni ennek az áldásos intézménynek a működését. A mostani, gyűlölséggel telt világban kettözöttén jól esik Ardeal zsidóságának az, hogy elfoglaltatlan részről ily szép elismeréssel honorálják a kórház működését és az egyesület vezetősége mély hálával fogadja Stanoiu igazgató áldozatkészségét a szegény betegek nevében is. Bárha a szép példának sok követője akadna minden vallás és nemzet köréből és kicsinyes, igaztalan előítéleteken túlvé magukat, egyesülnének az emberszeretet tiszta légkörében. Köszönet jár Stanoiu igazgatónak, hogy az erre vezető utat egy szép gesztussal megmutatta.

— **Régi bűneiért vonják felelősségre a galai gyilkost.** Bucurestiből jelentik: Alexandru Andrei Barilát, a galai tömeggyilkost a fővárosba hozták, ahol egy gyilkosságért és néhány rablásért vonják felelősségre. Valószínű, hogy Olban és Brailaban is elkövetett bűncselekményeket.

— **M. Geiger előadása a cluji cionista helyi-csoport dienszjén.** Szerda este zajlott le nagy érdeklődés jegyében a ZsNSz cluji helyi-csoportjának szezonnyitó cionista dienszje, melynek keretében M. Geiger, a Keren Hajjeszód jeruzsálemi főirodájának ardeali delegátusa tartott rendkívül érdekes előadást. A dienszjet Weinberger Nándor vezette be, majd M. Geiger tartotta meg előadását. A cionizmus általános politikai helyzetéről beszélt a KH fődelegátusa. Behatóan foglalkozott az angol politika általános irányvonalával és azokkal a tényezőkkel, amelyek az arabok politikai magatartását determinálják. Rámutatott a palesztinai zsidó jisuv feylemezett magatartásának nagy politikai értékére, ami nemcsak az angol, hanem más birodalmak közvéleményében is megerősítette a cionizmus pozíciót. Kifejtette többek között, hogy Roosevelt elnök győzelme a cionizmus számára is nagy jelentőséggel bír és elmondotta, milyen szolgálatokat tett az Egyesült Államok elnöke az angol kormánytól eszközölt intervenciójával a Zsidó Nemzeti Otthon ügyének. M. Geiger előadását nagy tetszéssel fogadták a hallgatóság, majd Weinberger Nándor záróbeszédével nyert befejezést a cionista diensz.

— **Uj vezetőséget választott az Akadémia Barisszia.** A cluji Akadémia Barisszia szemeszternyitó ülésén dr. Márton Lajost választotta meg ros risonjává, míg a munkabizottság tagjai: Frucht Ferenc, Kormos Andor, Fränkel László és Messinger Ernő lettek. Az új ros rison nagyvonalu kulturprogramot adott az új szemeszterre.

— **Nagysikerü teadélután rendezett a Zsidó Párt női szekciója.** Vasárnap délután rendezte meg a Zsidó Párt női szekciója első teadélutánját az idei évadban. Bemutakozó rendezvénye is volt ez a női szekciónak és örömmel lehetett megállapítani, hogy a meghívottak már ezalkalommal is zsufolásig töltötték meg a termet, ami nyilván arra fogja indítani a női szekció vezetőségét, hogy következő rendezvényei számára megfelelőbb keretből gondoskodják. Kifejezésre jutott ez dr. Kertész Jenő megyei tagozati elnök megnyitó beszédében is, aki rámutatott arra, hogy a női szekció, valamint a most reorganizálásra kerülő ifjusági szekció által felelevenített pártéletet állandó klub- és (lvasóterem feállításával külsőleg is megfelelő formába kell önteni, hogy a párt és a zsidóság különböző rétegei közötti kapcsolatot ezáltal is szervesebbé válják. A teadélután keretében dr. Rosenfeld Anna tartott előadást a zsidó nő szerepéről a közéletben. Az előadás, amely történelmi visszapiantást nyújtott a nő társadalmi helyzetére, meggyőző erővel domborította ki a nő érdekeltiségét a közélet különböző problémáiban és azokat a feladatokat, amelyeket a női szekció a zsidó nők megszervezésével megvalósítani kíván. A nagy tetszéssel fogadott előadás után a megjelentek sokáig maradtak még együtt, kellemes szórakozással töltve a délutánt.

— **Wertheimer Izidor temetése, Csütörtökön délután temették Wertheimer Izidort,** Cluj városának érdemes polgárát az ortodox chevra székházából. A temetésen megjelent a város társadalmának színe-java. Glasner Akiba főrabbi megindító gyászbeszédében buszuztatta a megboldogultat.

— **Sirkóavatás.** Megboldogult Kovács Laci emlékének kegyeletes megőrzésére családja és egykori barátai sirkóvet állítanak. A sirkóavatás november 8-án délelőtt 11 órakor lesz a régi ortodox temetőben, amelyre a rokonokat, az elhunyt barátait és ismerőseit ezután hívja meg a család és volt barátai köre.

— **FELHÍVÁS.** A Goldmark Zeneegyesület vezetősége felkéri a helyi zsidó társadalom muzikális hölgy és férfi tagjait, hogy működését a napokban megkezdő vegyes ének-karban minél nagyobb számban kérjék felvételüket. Jelentkezések naponta az izr. hitközség irodájában, Reg. Ferdinand 54. 9-11-ig és 3-6-ig, telefon 462.

— **Eljegyzés.** Guttman Vera Oradea és Schillinger Sándor Chisineu Cris jegyesek.

Hubermann városunkban. November 12-én érkezik Clujra Hubermann Bronislaw, a világ legnagyobb hegedűművésze, Jacob Gimpel zongoraművész és titkárainak kíséretében, magával hozva Stadivarius hegedűjét (amely a világ legrágább hegedűje), amellyel a Magyar Színházban tartandó két és fél órát igénybevevő műsorát lejátssza. Cluj város közönsége átérve ennek az estélynek ritka kulturális jelentőségét, olyan óriási érdeklődést tanusított, hogy már most, egy héttel a hangverseny előtt csak néhány jegy kapható. Felkérünk mindenkit, tekintettel a nagy érdeklődésre, hogy a lefoglalt jegyeket azonnal váltásák ki, mert azokat is kénytelenek vagyunk a koncertet meghallgatni akarók részére eladni, továbbá felkérünk mindenkit, aki ezt a hangversenyt meg akarja hallgatni, hogy azonnal gondoskodjék jegyéről, mert csak azok léphetnek be a színház termébe, akik hivatalos jeggyel rendelkeznek. Jegyek főtéri kioszkban (az autobuszmegállónál) kaphatók.

Vásároljon Sorsjegyet

COLECTURA OFICIALĂ által!

Falvakban vásároljon sorsjegyet a

COLECTURA RURALĂ A OFICILOR POȘTALE által, a levélhordóktól!

A nyeremények igen nagy száma, amelyet ezek az árudák minden húzás alkalmával kifizetnek igazolják a szerencsét, amelyet játékosainak hoznak. Ezen kívül az iradék tökéletes szervezete a játékosok legpontosabb és figyelmes kiszolgálását biztosítja.

VÁSÁROLJON SORSJEGYET
az Allami Sorsjáték I. osztályára a

COLECTURA OFICIALĂ

által. Székhelyek az egész országban. Köszönetek Bucurestiben és Clujon.

COLECTURA OFICIALĂ

Ardeal Központi Székhelye

CLUJ, Str. Regina Maria 46 szám

Fővárosban jól bevezetett fogorvosi és orvosi rendelő

teljes elektromedikai felszereléssel kombinációt keres külön fogorvossal és orvossal, libera practica-val egzisztencia biztosítva. Ajánlatokat „50-100.000” lejt jellegre Brassói Lapok bucaresti kiadójába, Strada Antim No. 20.

UJ KELET Legújabb hírek

Drámai kiáltványban jelenti be a spanyol kormány, hogy az ellenség Madrid kapui előtt áll

Az összes antifasiszta erők és egy női miniszter foglalnak helyet az átszervezett Caballero-kormányban. „A frontot egész Spanyolországra ki kell terjeszteni” — mondja a kormányfelhívás. A felkelők elfoglalták Getafet, a kormánycsapatok az aragoniai fronton nyomultak előre

Madrid, november 5. (Rador). Az átszervezett kormány tanulmányozta az általános helyzetet, majd felhívást tett közzé, mely többek között rámutat arra, hogy az új kormány az összes antifasiszta erők képviselőit magában foglalja. A kormány meg akarja mondani Spanyolországnak az igazat: az ellenség Madrid kapuinál áll. Ezután a felhívás kifejezi azt a meggyőződését, hogy Madrid teljesíteni fogja kötelességét.

A fővárost nemcsak a közvetlen közelben levő pontokon, hanem az összes tartományokban védeni kell. A frontot egész Spanyolországra ki kell terjeszteni. Az, aki elmenekül a kötelezettségeljesítése elől vagy aki habozik az ellenség előtt, megbecsületlenül ázokat a szervezeteket, amelyeknek tagja. A felhívás azt kéri az összes polgároktól, hogy védjék meg a köztársaságot.

Jelenlegi formájában a Largo Caballero elnökléte alatt átszervezett kormány 6 köztársasági nacionalistából, 4 anarchista-szindikalistából, akik valamennyien a nemzeti munka-konföderáció vezetői, 2 kommunista-ból, 2 baloldali köztársaságiból, a köztársasági unió 2 tagjából, egy baszk nacionalistából és egy baloldali katalánból áll. A baszk és katalán miniszterek tárcanélküliek. Garcia Oliver igazságügyminiszter — újságíró.

Huan Petro Iparügyi miniszter, katalán nagyiparos, aki elsőnek vette be a kollektív munkát üzemébe.

Huan Lopez kereskedelmi miniszter ismert közgazdász. Edefereca de Honceni az első spanyol női miniszter, ismert író és az anarchista-szindikalizmus régi harcosa.

A benemavatózási bizottság ülése az orosz válaszal foglalkozott

London, november 5. A benemavatózási bizottság tegnap esti ülését öt óra hosszáig tárgyalták a szovjetválaszt, amelyet az orosz és német delegátusok azon vádjára adtak, hogy fegyvert szállítottak a spanyol kormánycsapatoknak. Grandi, Olaszország londoni nagykövete és delegátusa, valamint Bismarck herceg Németország delegátusa ennek ellenére megismételték vádjukat. Maiski orosz delegátus visszautasította azt a vádat, hogy a spanyol kormány részére Szuveren keresztül hajót küldtek volna, ezzel szemben nem tett említést a Dardanellákon átkelt szovjethajókról.

Ezután kijelentette az orosz delegátus, hogy nem felel meg a valóságnak az a hír, miszerint Franco tábornok csapatai 300 orosz katonát fogtak el Madrid közelében.

Kijelentette, hogy az orosz kormány reális tényekre alapozza azon állítását, hogy a felkelők csapatai orosz, német és mór elemekből tevődnek össze.

A bizottság végül arra a megállapításra jutott, hogy nincs elegendő bizonyíték Szovjetországgal szemben.

A bizottság ezután lord Plymouth azon indítványával foglalkozott, hogy küldjenek megfigyelő-bizottságot a spanyol kikötőkbe. A benemavatózási bizottság november 14-én tartja legközelebbi ülését.

A kormány harctéri jelentése

Barcelonai jelentés szerint az aragoniai fronton, Tardiente körzetben a kormánycsapatok előrenyomultak és több fontos stratégiai pontját foglalták el a felkelőknek. Quicena kerületben a kormánycsapatok visszaverték a felkelőket. A Havas távirati iroda jelenti, hogy a felkelő katonai körökben cáfolták azt a hírt, hogy Escorialt a kormánycsapatok elfoglalták volna. Ugyancsak a Havas távirati iroda jelenti Avilából, hogy Villacioza környékén 400 ember veszteségű volt a kormánycsapatoknak, akik nem vonultak vissza csak két órai küzdelem után. A felkelők azt állítják, hogy ezen a küzdőtéren 30 tankot és ötezer katonát koncentráltak a kormánycsapatok.

Későbbi barcelonai jelentés arról ad hírt,

hogy vasárnap a katalán fővárosban nagy tüntetéssel fogják ünnepelni a szovjetforradalom évfordulóját. Az aragoniai fronton a kormány erős katonai pozíciókat foglalt el és visszavetette a felkelők támadásait. A felkelőknek nagy veszteségük volt.

Madridi jelentés szerint a felkelőcsapatok elfoglalták Getafet, mely 14 kilométernyire van Madridtól. Az új hódítást erős tüzérségi harc előzte meg. Délután háromkor elfoglalták Getafe régi kikötőjét, valamint Alarcon helységét, mely 11 kilométernyire van Madridtól.

A felkelők harctéri jelentése

A sevillai rádió is azt jelenti, hogy két felkelőosztag elfoglalta Getafet. Kormánypárti foglyok mondják, hogy a főváros forradalmi szervezetei a házak rendszeres fosztogatását kezdték meg. Somosieránál a felkelők nyomásra erősödtek. Getafével együtt Alarcon és Leganest is elfoglalták.

Ujabb sevillai jelentés szerint az Alarcon elleni támadás csütörtök reggel vette kezdetét, meglepetésszerűen. A kormány tüzérsége eredménytelenül válaszolt a felkelők bombázására. A bombaharc után a gyalogsági osztagok folytatták előnyomulásukat. Villa Viciozánál a kormánycsapatok ellentámadást

indítottak tankokkal és tüzérségi tüzzel, de a felkelőcsapatok elválták az első front közlekedését a tartalékkal és a kormánycsapatok visszavonulni voltak kénytelenek. Két órai harc után négyszáz kormánypárti esett el. Délőtt 11 órakor a gyalogság elérkezett Alcoronba, ahol három kormánypárti tankot megsemmisítettek, négyet pedig elfogtak. Az alarconi csapatok előérsei hét kilométerre állanak Madridtól.

Elkeseredett harcok Madrid környékén.

Madrid, november 5. A kormány a délutáni órákban közleményt adott ki, mely a következőket tartalmazza:

Madrid környékén heves harcok folytak. A kormánycsapatoknak ki kellett üríteniök Leganest, Alcoront és Getafet. A kormány repülői bombázták az ellenséges tüzérséget és az összpontosított ellenséges csapatokat. A lég harc folyamán több ellenséges repülőgépet felgyújtottak, egyet lelőttek. A somoserrai heves tüzérségi harcok folytak. A kormánycsapatok visszavertek egy támadást Guadarramánál. Ma reggel két ellenséges repülőgépet, amely Madrid felé közeledett, lelőttek.

A gyarmatügyi miniszter kijelentette, hogy az angol kormány nem kérte az arab királyok közbenjárását a zavargások elsimítására

Anglia nem vállalt semmiféle kötelezettséget az arab uralkodókkal szemben. Kaukasyi Irakba szökött

London, november 5. Ormsby Gore gyarmatügyi miniszter a palesztinai kérdésben hozzáintézett interpellációkra írásban válaszolt. A levél az alsóház egyik tagjának, különösen azzal a kérdéssel foglalkozik, mi igaz azokból a hírekből, hogy az angol kormány kérte fel közbenjárására az arab uralkodókat a palesztinai zavargások és sztrájk befejezésére. A gyarmatügyi miniszter a levélben kijelenti, hogy az angol kormány soha nem kért segítséget, vagy tanácsot az arab uralkodóktól. A gyarmatügyi miniszter hozzátette, hogy egyes arab vezérek diplomáciai

uton fejezték ki szándékukat, hogy befolyásukat, amelynek a palesztinai arabok előtt örvendenek, a zavargások megszüntetése érdekében felhasználják. Ezeket azonban a kormány úgy informálta, hogy Angliának a közbenjárással kapcsolatban nincsenek észrevételei, de semmiféle kötelezettséget nem vállalt.

Jeruzsálem, november 5. El Kaukdyi, az arab terrorcsapatok vezére, mint a palesztinai fővárosból jelenti, a transzjordániai Rutapah helységbe érkezett. Kaukadyi Irakba készül és száz bajtársával van együtt.

Megnyilt a francia kamara rendkívüli ülészsaka

Bizalmáról biztosította Blumot a szocialista párt

Párizs, november 5. Ma megnyilt a kamara rendkívüli ülészsaka. Vincent Oriol pénzügyminiszter betértesztette a kamarában a pénzügyi reformjavaslatot. Az ülés végeztével heves szóváltás keletkezett kommunista és jobboldali képviselők között. Ramet kommunista képviselő odakiáltott a jobboldaliaknak:

— Ime a fasiszták a pódiumon.

Egy jobboldali képviselő a következőket válaszolta:

— Nem fogunk kapitulálni.

A szocialista párt parlamenti csoportja Blum elnökléte mellett ülést tartott. Blum ismertette a parlamenti munkálataikat, melyeket a kamara elé terjesztett. A sajtótörvény, a mezőgazdasági biztosítás törvény, a munkanélküli törvény, és a munkások nyugdíjtörvénye.

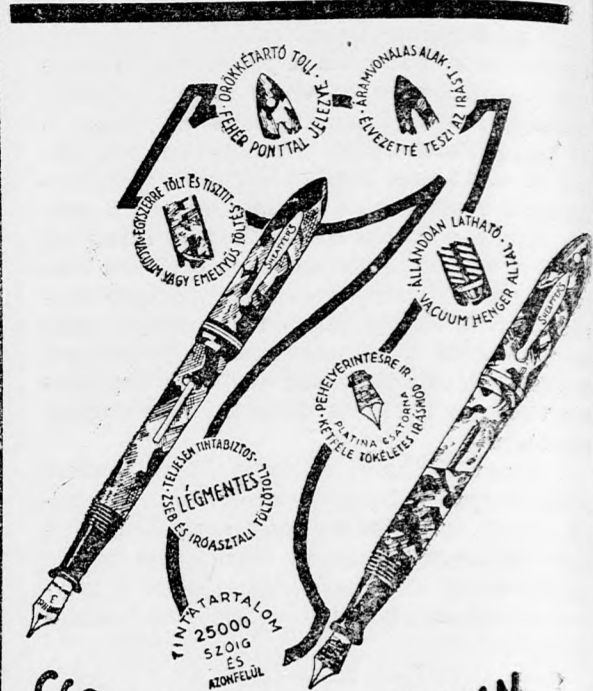
— Tiszteletben fogjuk tartani az összes kötelezettségeket, amelyeket vállaltunk, de ez nemcsak tőlünk függ, hanem ezeket a kötelezettségeket mindenki tiszteletben kell tartsa. Ezután Vincent Oriol ismertette a költség-

vetést, majd határozati javaslatot szavaztak meg, melyben a parlamenti csoport egyhangulag teljes együttérzést fejezi ki a kormánnyal szemben, melynek politikája és tevékenysége teljesen egyezik a népfrent programjával. A parlamenti csoport biztosítja Leon Blumot odaadásáról és bizalmáról.

Kerillis jobboldali képviselő nyit levelet intézett Delboshoz, amelyben a francia-olasz kapcsolatokat normális hely-eállítását követelte. Chamberun nyugdíjazása után Saint Quentin neveztek ki római követté, aki azonban nem tudja átadni megbízólevelét, míg azon az „Olaszország királya és Abesszinia császára” megjelölés nem szerepel.

KERESIK A GALATI TÖMEGGYILKOS SZERETŐJÉT

Galati, november 5. Andrei Berila, a tömeggyilkos kihallgatása során kiderült, hogy egy nőnek a befolyása alatt állott, akivel vadházasságban élt. Ehhez a nőhöz menekült, amikor a csarival börtönből megszökött. Egy prostitútról van szó. A rendőrség megtette az intézkedéseket a nő letartóztatására.

CSAK SHEAFFERNÉLVAN MEG MIND A HÉT.

Ha tollat vesz legyen éber Adja vissza ha nem Sheaffer.

KAPHATÓ MINDEN JOBB PAPIR-ÜZLETBEN.

Vezérképviselő Románia részére: A. KAUFMAN ŞI FIUL, SIGHET.

Kapható 600-tól 2500 lejig.

Borzalmas szerencsétlenség egy bucuresti nyomdában

Bucuresti, november 5. A Cartea Românească műhelyeiben borzalmas szerencsétlenség történt. Nicolae Georgescu tizenöt éves inas egy felvonóból kidugta a fejét, mire a vasgerendák a fejét többől lemetstették.

Összehívják a kamara és szenátus külügyi bizottságát

Bucuresti, november 5. Azok a meghatalmazott miniszterek, akiket Bucurestibe visszahívtak a külügyminiszterrel való megbeszélés után — mint ahogyan az Epoca jelenti — vissza fognak térni állomáshelyeikre.

Petrescu Comnen pénteken Berlinbe, Boerescu Bernbe utazik. A külügyminiszter össze akarja hívni a szenátus és kamara külügyi bizottságait a törvényhozó testületek összehűlése után. Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak a bizottság összehívásának.

A kormány gazdasági bizottságának ülése

Bucuresti, november 5. A kormány gazdasági bizottsága Tatarescu elnökléte alatt ma reggel ülést tartott az iparügyi minisztériumban. Az ülésről a következő közleményt adták ki: A bizottság felhatalmazta Valer Pop minisztert, hogy a bányajörvény 262-ik szakaszának értelmezéséről rendeletet fogalmazzon meg. Ugyancsak rendelet készítendő az ipartörvény kedvezményeinek egy évre való meghosszabbításáról. Jegyzőkönyvet fogalmaztak az arany termelők prémiumairól szóló rendelet régi szövegének kiegészítéséről. A gazdasági bizottság elhatározta, hogy a nem határidőhöz kötött kompenzációk számára új határidőt adnak, amíg az összes kompenzációkat végre kell hajtani, 1937 február végéig. A bizottság egyben utasításokat adott a római követségnek az ottani kereskedelmi tárgyalásokra vonatkozólag.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó E. P. nyomás. Címj. Strada Baroz L. Paj 16. Telefonszám: 5-81.

OROSZURAK

Extra post...
No. 224715/1
1. Telefon: 5...
2. Telefon: 118...
3. Telefon: 608...
4. Telefon: Elavonta...
5. Telefon: 12. egység...
6. Telefon: díjazás...
7. Telefon: az erdélyi...
8. Telefon: egyetlen polit...
9. Telefon: kikötnek utánnyomás...
10. Telefon: megjelölésével...

Eden és az emb... ostobaság

Az angol külügyminiszter szédet mondott az angol getésinek során azt a tét tette, hogy „a fe ostobaság jele.”

Az angol külügyminis... za van: a fegyverkezés tette hozzátenni, hogy a legördögibb gonoszság nokság bizonyossága is e

Ezzel a megállapítás... lia fegyverkezését is vé ott erre nem volt külön

Ma mindenki tudja, a ostobaság és gonoszság fogott hozzá a fegyve pen az ostobaság és gu zésül.

Eden általánososságban fegyverkezés ostobaság sége annak körülírásár mely rezsimeket illeti sége a gonoszság és os kalmazása területén.

Mi azonban nem v nem vagyunk diplomata kötelezve udvarias elha

Megállapíthatjuk tehát tobaság megnyilvánulá a fegyverkezés terén is rópában Németországot met militarizmust illeti a hadiipar agyontámo gyilkolás, a háboru, az esítésével, istentisztele lésével mutatja ama es sal való szoros össz Eden ostobaságnak nev

Eden csak általános zált, de akarva, nem a mondott az egész euró pacifizmus felett.

S miután ma már az az összes demokráciák az ostobaság és gonosz szépszóval, se meggyő lehet, hanem csupán a eszközeivel: Eden igen eszelekedett, amikor be meg fogja valósítani h programját.

Európa fegyverkefe noszág uralmi rendsz sekkel — mint az abe nai zóna megszálása társra birni nem lehet.

De valószínű, hogy ver, az elnyomás és a ver hatalmát respektá

Tehát respektálni f mégse férnének a bőri tén az emberiséget m respektálni lesznek ké

Az ülészsaka el

A parlament megnyi ország kisebbségi köz nul áll.

Vajjon mit hoz a h Tizenötödiken ujra ülészsaka, amelyről az dóságának képvisete ni, mint ahogyan tava 8. Megkezdődik a költ ujra senki sem fog fe zét hivatalos támogatá

Törvényjavaslatok k ország nem ismer és amelyekről szintén nír másunk.

A parlamenti üléss politikai tevékenység Azelőtt mindig bizony mizmus jegyében várt zának ünnepélyes meg

Most sem vagyunk u lis kormányban ugar nek, akik törvényhozá is a zsidó lakosság hu Pessimisták megse